

Loopbaandip
'Wat doe ik hier nog?'

Tussen de magneten
Meten wat niemand weet

Interview Dolf Jansen
'Shut the fuck up'

Jaargang 8 • nummer 6 • 8 november 2007

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

N
O
X

Wiskunde in New York

Nijmegen, omdat je de keuze hebt

Masterdag 15 november 2007

Voor programma en aanmelding: www.ru.nl/master

Radboud Universiteit Nijmegen

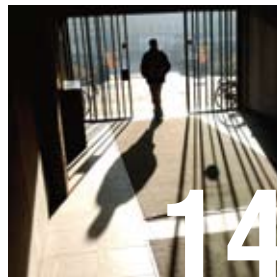

één in weten

Nummer 6 • jaargang 8 • 8 november 2007

Studentenvakbond AKKU voerde donderdag 1 november campagne op de campus om zoveel mogelijk steun voor de actie www.1miljard.nl te krijgen. Een digitale petitie – de teller staat op 32311 stemmen – moet de politiek ervan overtuigen dat de kosten voor de hogere lerarensalarissen gedragen moeten worden door het hele kabinet. Want nu dreigen studenten exclusief de dupe te worden.

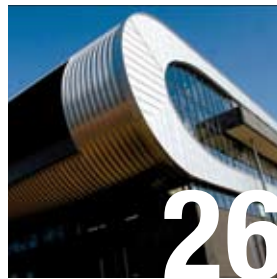
Achtergrond Wetenschappers in werkdip

Wetenschappers met een werkdip kunnen met een workshop hun loopbaan weer op de rails krijgen. Drie mensen uit de laatste cursus doen openhartig verslag. “Ik wil niet dat ik over tien opeens denk: wat doe ik hier nog?”

Reportage Wiskunde in New York

De wereld doordringen van de schoonheid en kracht van wiskunde. Het drijft hoogleraar Klaas Landsman tot pr-stunts die het aantal wiskundestudenten in Nijmegen opzienbarend deden stijgen. Eind oktober ging hij met scholieren en studenten naar New York.

Wetenschap Tussen de magneten

In het Laboratorium voor Hoge Magneetvelden is een meting al snel uniek. Wereldwijd zijn er weinig plekken waar zulke hoge magneetvelden worden opgewekt. *Vox* liep een paar dagen mee met de onderzoekers. “Hier verlies je elk besef van tijd.”

en verder 4 nieuws & opinie 10 wetenschap kort 12 interview 18 uitvinders 30 cultuur
34 vox campus

Bij dit nummer De mensheid is grofweg op te delen in twee groepen: zij die herfstblaadjes haten en zij die er wel pap van lusten. Zelf ben ik van de laatste categorie. Tuurlijk, ik zie ook de nadelen van vallend blad (zo stond ik deze week DRIE dagen achter elkaar op een winderig perron te wachten op een trein, vanwege blaadjes op de rails en de raadselachtige vierkante wielen die daarmee gepaard gaan), maar ik vind het vooral mooi en het ruikt ook zo lekker vergankelijk. Tot mijn afgrijzen rukt de groep bladhaters op. Gewapend met lawaai-erige bladblazers trekken ze over de campus en blazen mijn lieve blaadjes weg. Deze week kregen we post van een bezorgde docent: “Voor de zoveelste keer zit ik me te storen aan het geluid van de overactieve bladerenblowers beneden mijn raam (...). Feit is dat de bladeren alleen maar bij elkaar geblazen worden en niet echt opgeruimd. Is het niet een heel klein beetje zonde van het geld, in deze tijd van bezuinigingen aan onze universiteit?” Hulde, briefschrijver. Ik nodig iedereen uit om volgende week, vlak voor de laatste blaadjes naar beneden dwarrelen, live te komen demonstreren bij het bestuursgebouw. /Patricia Veldhuis

50

College: uitreiking propedeuse moet blijven

Het college van bestuur voelt er niets voor om de officiële uitreiking van de propedeuseviering af te schaffen. Een 'mal idee', vindt rector magnificus Bas Kortmann. "De universiteit is geen krokettenautomaat waar je je propedeuse uittrekt."

De propedeuse-uitreiking dateert nog van het oude doctoraalsysteem. Toen had de 'prop' een semiofficiële status als enige examenmoment naast het doctoraaldiploma. Maar het doctoraal is inmiddels vervangen door het bamastelsel waarin studenten al twee officiële uitreikingen tegemoet mogen zien. De propedeuse is daarmee feitelijk het vijfde wiel aan de wagen geworden.

Dat vindt Henk de Jager, lid van de ondernemingsraad en werkzaam bij managementwetenschappen. "Zo'n uitreiking kost de docenten veel tijd en inspanning. Administratief, maar ook de ceremonie zelf kost tijd. Studenten en ouders verwachten er wel iets leuks van, dus je kunt je er als docent niet

gemakkelijk vanaf maken." Het afschaffen van het propedeutisch examen ziet De Jager als een goede manier om de werkdruk te verlichten zonder dat dit ten koste gaat van de onderwijskwaliteit.

Zijn suggestie kon bij het college van bestuur echter op weinig genade rekenen. "Een mal idee", vindt rector magnificus Bas Kortmann. "We laten ons als universiteit al zo weinig naar buiten toe zien, laten we deze kans dan wel te baat nemen." Ook de kosten vallen volgens hem mee. "We hebben op de achterkant van een sigarendoosje berekend dat het over ongeveer 135.000 euro per jaar gaat. Dat is nog wel op te brengen."

Ook de tegenwerping van De Jager dat de helft van de universiteiten in Nederland de uitreiking van de propedeuse inmiddels wél heeft afgeschaft, kon het college niet overtuigen. "Voor een universiteit die zich wil onderscheiden, is dat reden te meer om er mee door te gaan", aldus Kortmann./RG

Eerlijke koffie voor decanen

De actievoerders van het Universitair Milieu Platform (UMP) eisen eerlijke koffie op de héle campus. Om hun oproep kracht bij te zetten overhandigden zij 6 november 1163 handtekeningen van studenten en docenten – én twee thermoskannen Max Havelaarkoffie – aan Hans Mastop van het college van decanen./MP, foto: Duncan de Fey

Erasmusnachten

Bij Letteren gaat de tent op slot. Althans, op zaterdag en na 8 uur 's avonds. Werken ze daar dan? Welnee. Bij Letteren denken ze. Althans dat denken ze. De UB is op zondag open, bij FNWI heeft iedereen een sleutel, maar het Erasmusgebouw kent ineens weer kantooruren. Wat een treurigheid. Man! Het had precies andersom moeten zijn! Ze hadden de zaak juist wijd open moeten zetten! Open die toren, juist bij nacht. Iedereen weet dat poëzie zich beter lezen laat in de kleine uurtjes. Kunst laat zich beter pruimen bij weinig licht. Het leven laat zich makkelijker duiden als de nacht vol sterren staat. Dat is algemeen bekend, en toch knechten we de Letteren in een gareel van negen tot vijf. Geen enkele Nederlandse universiteit kan bogen op zo'n korte lijn met de hemel als de onze. Hier word je, als je na achten de trappen van het Erasmus bestijgt, opgenomen in de ijle luchten van het Hogere. Hier word je high als je hoger komt. Nergens voelen de Geesteswetenschappen zo goed op hun plaats als aan de Heijendaalse weg, op een novemberavond, om half elf, op de twintigste. Zwarte gesprekken worden lichter, diepe gedachten worden helder, donkere beelden worden transparant, alleen omdat er meer lucht bij kan. Gedachten moeten kunnen ademen, zo

MGT

simpel is dat. Ook als het donker is, juist als het donker is. De ruiten laten dan buiten zien wat binnen is. De ramen spiegelen de scherpte van ons verstand. Ik wil maar zeggen: het zou publicitair enorm slim zijn als de openingstijden van het Erasmus in de meest ruime zin verruimd worden. Dat is pas excelleren. We zouden numeri fixi nodig hebben, de toestroom zou schier eindeloos zijn. We zouden eindelijk winst maken! We zouden de portiers makkelijk kunnen betalen, ach, wat zeg ik, de portiers zouden zelf aan het dichtens slaan, zouden zelf gaan rijmen, rappen, jammes, iedereen zou deel uit maken van al die happenings en events, die de toren zouden vullen. Nachtelijke colleges, schemerige debatten, spirituele avondwakes. Filosofen, theologen, dichters en passanten, het werd één grote verbroedering, één kolkende keuken voor nieuwe kennis en kunst. De geest van de alphamens nam bezit van ons en alle mensen werden vrienden. Ik voel een lied opkomen, ik bespeur een drang tot zingen, jawel, het is er, ik voel het, ik laat het eruit: Halleluja!

Maar dat gaat dus mooi niet door, want ambtenaren moeten in hun hok van negen tot vijf. Bahbah./Mgt

D O R P S P O M P

Sinds de invoering van het bamastelsel heeft de propedeuse geen officiële status meer. Toch wordt hiervoor nog altijd een diploma uitgereikt, inclusief de gebruikelijke feestelijkheden. Is het tijd om hier een einde aan te maken?

Nol Vermeulen, studieadviseur managementwetenschappen

"Zolang het college van bestuur de propedeuse laat bestaan, moet er ook een uitreiking voor zijn. Er is onder studenten duidelijk behoefte aan, gezien de hoge opkomsten bij de uitreiking."

Pieter Monté, hoofd onderwijs studentenzaken UMC St Radboud

"Een van de belangrijkste lessen van projectmanagement is dat je mijlpalen moet vieren. Als er niets te vieren valt, moet er een reden bedacht worden. Voor studenten is de universitaire opleiding een meerjarig project dat regelmatig 'nat' gemaakt moet worden. Qua kosten valt het reuze mee."

Henk de Jager, lid ondernemingsraad en werkzaam bij managementwetenschappen

"Studenten zitten zelf sinds de invoering van de bamastructuur ook niet meer te springen om het propedeusepapiertje. Ik weet niet hoe het bij andere faculteiten gesteld is, maar bij ons wordt de propedeuse vaak niet eens meer opgehaald."

Frank Leoné, fractielid AKKuraat

"Onze fractie is voor het behoud van de propedeuse-uitreiking. Het geeft blijk van waardering naar de studenten toe. Voor hen is het een goede stimulans om het eerste jaar af te ronden."

Michiel Kompier, hoogleraar arbeids- en organisatiepsychologie

"Het is een ritueel waar we beter mee kunnen ophouden. Als er een strenge selectie zou zijn dan hadden de studenten echt wat te vieren gehad. Nu is het niets speciaals. We vieren het behalen van het tweede jaar ook niet."

Judith van den Berg (21), derdejaars pedagogische wetenschappen

"Ik vond de propedeuse-uitreiking een positieve ervaring. Het gaat niet zozeer om het diploma als wel om het gevoel dat het losmaakt. Het is leuk om een beloning te krijgen voor het werk dat je hebt gedaan. Met de uitreiking kun je ook aan je ouders laten zien dat je goed op weg bent."/TV

Doorstart voor opleiding Arabisch

De opleiding Arabisch blijft voorlopig behouden voor de Radboud Universiteit. Het college van bestuur stelt ruim 200.000 euro beschikbaar om de opleiding een nieuwe plek te geven binnen de letterenfaculteit. De afdeling Arabisch wordt wel opgeheven, zoals dat eind vorig jaar in een bezuinigingsplan werd gepresenteerd.

De aankondiging dat de opleiding Arabisch voorlopig blijft bestaan, kwam voor vriend en vijand als een verrassing. Eind vorig jaar presenteerde de Faculteit der Letteren een bezuinigingsplan waarin niet langer plaats was voor de afdeling Arabisch. Arabisch en Islam zou te weinig studenten aantrekken en daardoor te duur zijn om in de lucht te houden. Er was echter ook kritiek op de bezuinigingsplannen. Zo werd er gewezen op de maatschappelijke betekenis van een opleiding Arabisch, in een tijd waarin de islam een steeds grotere rol speelt.

Met de financiële injectie heeft het college van bestuur de opleiding echter voorlopig gered. Een belangrijk argument daarbij is de onverwachte toename van het aantal studenten, aldus college-

voorzitter Roelof de Wijkerslooth. "Het aantal eerstejaars is dit jaar toegenomen van acht of negen studenten naar twintig. Daar kan het college de ogen niet voor sluiten. We willen graag zien of die ontwikkeling zich voortzet." Daarnaast beseft hij dat het opheffen van een opleiding een ingrijpende beslissing is. "De stekker is er zo uitgetrokken, maar het kost drie à vier jaar om een nieuwe opleiding op te zetten. Daarom is er alle reden om met dit soort besluiten uiterst behoedzaam te werk te gaan."

Tot slot verklaart het kabinet in het regeerakkoord oog te zullen hebben voor kleine studies. Dat betekent volgens De Wijkerslooth dat er mogelijk een potje met geld beschikbaar komt. "Het zou zonde zijn wanneer wij dat mis-

Studenten en personeel voeren begin 2007 actie tegen de dreigende sluiting van Arabisch

lopen terwijl de opleiding Arabisch in Leiden straks mogelijk wel met dat geld in de lucht gehouden wordt."

Kees Versteegh, hoogleraar Arabisch en Islam, reageert positief op het nieuws. "Het bezuinigingsvoorstel van vorig jaar kwam als een schok. Ik heb altijd gehoopt op een slim plan." Toch houdt hij ook zijn reserves: "Het is nog niet helemaal helder wat 'het vooralsnog niet opheffen de opleiding' inhoudt. Dat moet de komende tijd duidelijk worden." Voor de spectaculaire groei van het aantal eerstejaars heeft hij geen sluitende verklaring. "Studenten hebben veel waardering voor de combinatie sociale wetenschap en taalonderwijs. Misschien loont zich dat. Daarbij is de islam natuurlijk veel in het nieuws."

Letterendecaan Paul Sars noemt

zichzelf een gelukkig man nu "het college de faculteit door de bocht heeft geholpen". De eerste maatregel ten gevolge van het collegebesluit heeft hij al genomen: het komende collegejaar kunnen nieuwe studenten zich gewoon weer inschrijven voor de opleiding./AD

Dyslectische studenten krijgen hulp

KnAp IASTig nOG, oM eEn ZIN te LeZEn wAaRvAn hEt WoORDBeeld OnHERkENBaaR gEMAAKT iS dOOR oNeiGEniJk gEbRUIK vAn hOOfdleT-TerS eN kLeINE LETterS. Deze zin geeft een beetje weer hoe dyslectici hun informatie consumeren. Niet handig, als je studeert. Vandaar dat Studentenzaken onderzoekt hoe studenten met dyslexie het beste begeleid kunnen worden. Zo'n tweehonderd dyslectische studenten doen mee aan het onderzoek. "Op de basisschool en de middelbare school haalde ik altijd enen voor dictees. Ik volgde de ene bijles na de andere, zat uren met leraren op school als mijn vriend-

den vrij hadden en vervolgens zat ik thuis woordjes te oefenen. Daarna dacht ik steeds: yes, nu ga ik zeker een hoog punt halen. Maar nee, weer een één." Sid Schaecken is biologiestudent en heeft dyslexie. Dislexy, zoals hij het zelf spelt.

Studentendecaan Riekje Stuuut denkt dat er op de Radboud Universiteit een paar honderd studenten zijn met dyslexie. Er zijn al wel voorzieningen voor studenten met dyslexie, zo hanteert Studentenzaken een norm van twintig minuten per tentamenuur extra. Probleem is dat niet alle faculteiten zich aan die norm houden. Het onderzoek van Studentenzaken moet leiden tot een protocol dat universiteitsbreed wordt toegepast. Riekje Stuuut: "Met dit protocol willen we uniformiteit krijgen op de gehele universiteit. Het moet meer georganiseerd en efficiënter." Ze verwacht dat het in de loop van volgend jaar voor de faculteiten beschikbaar komt. /AD

SPRAAKWATER

"De bijbelse notie van naastenliefde leidt er niet toe dat gelovigen meer hulp geven dan ongelovigen", concludeert socioloog Jan Reitsma. Wél geven trouwe kerkgangers gemiddeld meer geld dan ongelovigen. *De Pers*, 30 oktober.

"Elke Nederlander heeft verschillende hoeden op. Misschien voelt hij zich op een donderdagochtend of zondagmiddag ook Europees burger. Af en toe wil hij wel met een paar Europese vlaggetjes zwaaien." Grahame Lock heeft er een hard hoofd in dat het huidige Europese beleid een samenhangend gevoel van Europees burgerschap kan aanzwengelen. *Katholiek Nieuwsblad*, 26 oktober.

'Meiden zijn top'. Trouwe Voxlogger Nico is blij met het feit dat er steeds meer vrouwen dan mannen studeren, waardoor de gemiddelde prestaties van studenten stijgen. Praat mee over nieuwsberichten op

VOXLOG.NL

'Wanneer je zeer veel aanvragen voor vriendschap krijgt, bestaat het risico dat je niet meer op alles kunt reageren en dat kan een relatie schade berokkenen.' En daarom heeft rector magnificus Bas Kortmann besloten géén pagina aan te maken op het online vriendennetwerk van de RU. Lees meer over het alumniweb op

VOXLOG.NL

'Gedrag docent bepaalt houding student'

Studenten gedragen zich onacademisch: ze lopen voortijdig de collegezaal uit, bereiden zich niet voor, komen afspraken niet na en spellen slordig. Het IOWO (adviseurs voor onderwijs, beleid en organisatie) organiseert op 8 november een seminar voor docenten en onderwijsleiders onder de naam Studenten mores leren. Jan Graumans begeleidt het seminar.

Waarom is dit seminar nodig?

"Docenten beklagen zich over het gedrag van studenten. De 'jeugd van tegenwoordig' zou geen academische houding bezitten. Studenten verlaten vroegtijdig de collegezalen, bereiden zich slecht of niet voor, bedienen zich van smoezen en komen afspraken niet na. Op de Faculteit

Sociale Wetenschappen zijn zelfs al expliciete omgangsregels op de site geplaatst."

Wat wil IOWO onder de aandacht brengen?

"We willen het idee dat 'de jeugd van tegenwoordig' niet academisch is ingesteld, nuanceren. Als het probleem zou zitten in de

aard van de studenten, dan zijn docenten machteloos. Maar dat is niet het geval. Docenten moeten zich realiseren dat hun eigen gedrag mede bepaalt hoe studenten zich gedragen."

Hoe bedoelt u?

"Een voorbeeld: een docent gaat ervan uit dat veel studenten de werkgroep niet goed hebben voorbereid en begint de bijeenkomst met precies uiteen te zetten wat studenten zelf hadden moeten bestuderen. De studenten die zich niet hadden voorbereid, worden daarmee op hun wenken bediend, terwijl de goed voorbereide student het gevoel krijgt overdreven voorwerk te hebben gedaan. Zo werk je in de hand dat colleges helemaal niet meer worden voorbereid."

Maar hoe moet je dan sturen als docent?

"Er moet aan studenten worden duidelijk gemaakt wat er van ze wordt verwacht en wat ze van docenten kunnen verwachten. Het beste is om in het team van docenten vast te stellen wat deze verwachtingen zijn en dat vervolgens gezamenlijk en consequent uit te dragen."

Betekent dat het einde van de markante, eigengereide docent?

"Hopelijk niet. Er blijft er in het contact tussen docent en student altijd een deel eigen invulling van de docent bestaan. Wel zouden docenten één lijn moeten trekken als het gaat om essentiële zaken voor een academische leerhouding."/TV

Discovery filmt Nijmeegse magneten

Een filmploeg van televisiezender *Discovery* filmde dinsdag 30 oktober in het Laboratorium voor Hoge Magneetvelden, kortweg HFML.

De ploeg uit Londen filmde een zwevende kikker in een van magneten van het HFML aan het Toernooiveld. Hoogleraar-directeur Jan Kees Maan was er vooraf al bang voor. "Altijd die kikker. Ze zullen wel ontdekken dat er weinig aan te filmen valt, want die kikker blijft een half uur lang doodstil zitten in de magneet." Maan en zijn collega's zijn wel gewend aan publiciteit. Eerder stuurden *NBC*, *ABC*, *National Geographic*, *Willem Wever*, *Klokhuis* en de *BBC* een filmploeg. De media tonen met name interesse in het laten zweven van kikkers, aardbeien of waterdruppels. Dat de objecten en stoffen kunnen zweven, komt omdat ze zich uit alle macht afkeren van het magnetisch veld.

De film van Discovery maakt deel uit van een serie over wetenschappelijke ontdekkingen die komend voorjaar in de Verenigde Staten wordt uitgezonden. Het HFML komt aan bod in een aflevering over gewichtsloosheid. Of de serie ook in Europa wordt uitgezonden kon de filmploeg niet vertellen. De kikker heeft overigens niet geleden, verzekert onderzoeker Jeroen Gielen van het HFML. Gielen leidde de filmploeg rond in het lab. "De kikker is wel op de spiegel onder de magneet gevallen, maar hij zwom na afloop nog rustig rond." Gielen heeft zich wel vermaakt tijdens de opnames. "Er sprongen op een gegeven moment een paar kikkers rond. De ploeg had de grootste moeite om ze in beeld te houden." /MZ

Zie ook: de reportage over het Lab voor Hoge Magneetvelden op pagina 26-29.

Nederlands katholicisme online

Het katholicisme staat er misschien niet om bekend met de tijd mee te gaan, het onderzoek ernaar doet dat wel. Op 2 november opende het Digitaal Katholiek Erfgoedhuis (DKE) zijn deuren op www.nederlandskatholicisme.nl.

De website is een project van het Katholiek Documentatie Centrum (KDC) en de letterenfakulteit. Marit Monteiro, hoogleraar geschiedenis van het Nederlands katholicisme is initiatiefneemster: "De geschiedenis van Nederland is niet te begrijpen zonder kennis van de confessionele verhoudingen in de negentiende en twintigste eeuw. Vooral jongeren van nu hebben weinig kennis over het leven in een confessionele samenleving, terwijl religie niet zo lang geleden nog het dagelijks leven van veel Nederlanders beheerste." Het DKE illustreert dit religieuze leven niet alleen door middel van een geschreven geschiedenis van het katholicisme, maar ook met behulp van bronnen uit het KDC, waaronder veel beeldmateriaal.

De website biedt ook lesmodules voor docenten geschiedenis, maatschappijleer en levensbeschouwing. Webmaster Ramses Peters: "Scholieren worden meegenomen op een interactieve tocht door de website en de geschiedenis van katholiek Nederland."/TV

Meer studiepunten door intensivering onderwijs

Onderwijsintensivering lijkt te werken, dat is de voorzichtige conclusie van een rapport dat werd opgesteld in opdracht van het college van bestuur. Door de toename van contacturen en kleinschaliger onderwijs in het propedeusejaar halen studenten op de drie grootste faculteiten gemiddeld meer studiepunten. Daarnaast voelen de eerstejaars zich meer verbonden met de opleiding.

De Radboud Universiteit startte de onderwijsintensivering in het collegejaar 2006/2007. De kosten, zo'n 5,5 miljoen euro, werden gedekt door een 'extraatje' van de regering voor het hoger onderwijs. Het rapport maakt duidelijk dat de faculteiten met dat geld in elk geval

concrete maatregelen hebben genomen. Bij filosofie, letteren, managementwetenschappen, rechten en sociale wetenschappen (FNWI en geneeskunde deden niet mee) steeg het gemiddeld aantal contacturen van 13 naar 17,5, een toename van ruim dertig procent.

Het gemiddeld aantal behaalde studiepunten steeg daardoor, zij het minder spectaculair: van 46,7 naar 48 op de drie grootste faculteiten. Faculteiten die met de intensivering extra inzetten op notoire struikelvakken melden grotere successen.

Bij managementwetenschappen steeg het slagingspercentage van een berucht methodologievak van 30 naar 56 procent door het aantal werkgroepen uit te breiden en meer individuele feedback te geven.

Ook de studieuitval lijkt door de intensiveringsmaatregelen gunstig te worden beïnvloed: letteren meldt een afname van het percentage studiestakers, van 11 procent in het collegejaar 2005-2006 naar 6 procent vorig jaar. Managementwetenschappen constateert dat uitvallers eerder hun beslissing nemen, waardoor ze gemakkelijker kunnen switchen. Woordvoerder Willem Hooglugt zegt blij te zijn met de cijfers, hoewel hij aangeeft dat ze niet 'keihard' zijn. "De gegevens zijn niet voor alle faculteiten vergelijkbaar en voor sommi-

ge cijfers is er geen nulmeting gedaan. We moeten daarom voorzichtig zijn met onze conclusies."

Wel spreekt hij van een positief beeld. "Dat komt niet alleen naar voren uit de cijfers maar ook uit de gesprekken met de faculteiten. Veel docenten vinden dat de onderwijs sfeer ten goede is veranderd. Studenten voelen zich duidelijk meer thuis op de faculteit." Voor het college staat het voorlopig in elk geval buiten kijf dat de ingeslagen weg de juiste is, aldus Hooglugt. Binnen een aantal faculteiten benadrukken docenten wel dat het ook om de kwalitatieve invulling van de extra contacturen gaat. /RG, fotografie: Bert Beelen

Plasterk: uitbreiding Radboud-norm
Minister Ronald Plasterk van Onderwijs wil met de universiteiten en hogescholen praten over invoering van de Radboud-norm in het hoger onderwijs. Met de onderwijsintensivering heeft de Radboud Universiteit een minimumnorm van vijftien contacturen ingevoerd voor eerstejaars studenten. Plasterk wil de norm niet opleggen, maar hij wil universiteiten en hogescholen daarover wel spreken, zei hij op dinsdag 5 november. Eerder dit jaar werd bekend dat bij een op de drie studies eerstejaars minder dan tien uur per week in de collegebankjes zitten.

Ph - WAARDE • Vriend Roelof

Ik had me er zo op verheugd. Al wekenlang zoek ik iedere dag of hij zich al heeft gemeld, maar tot nu toe zonder resultaat. Een tijd lang dacht ik dat het wellicht persoonlijk bedoeld was. Zou ik iets verkeerd gezegd of geschreven hebben? Misschien was mijn stukje van een paar maanden geleden over zijn riant inkomen verkeerd gevallen. Maar ja, hij zat toch vrijwillig bij mij in de zaal bij mijn lezing op de alumnidag. Zou de kwaliteit ervan hem zijn tegengevallen? Of had hij moeite met mijn commentaar achteraf op de aansluitende discussie? Ik kwam er maar niet uit. En om hem nou persoonlijk op te bellen om tekst en uitleggen te krijgen, dat ging me ook weer te ver. Maar wat zou het cool zijn, de collegevoorzitter als mijn vriend op alumniweb. Met zo'n vriend heb je meteen ook een vriend, wat zeg ik, een netwerk!

Gelukkig blijkt het niets persoonlijks te wezen. Rector Bas Kortmann meldde onlangs dat de bestuurders van onze universiteit geen persoonlijke pagina op het web zullen maken. Ik zoek dus tevergeefs naar R.J. de Wijkerslooth de Weerdesteyn. Niet omdat de collegeleden alumniweb niet belangrijk vinden, integendeel, ze vinden het een prachtig medium om onderling contact tussen afgestudeerden en de universiteit te bevorderen. Weliswaar bestaat de overgrote meerderheid van de nu 913 communitymembers uit medewerkers (waarvan een fors deel hier nooit heeft gestudeerd) en nog-niet-afgestudeerden (zelfs met een heuse 'ik ben geen alumnus maar ik heb wel een pagina' kring), maar dat mag de pret niet drukken. Kortmann belooft zelfs nieuwe gadgets op alumniweb.

Ze zijn alleen bang dat ze de grote toestroom aan vrienden niet kunnen verwerken en niet iedere aanvraag kunnen beantwoorden. En, een uitblijvende reactie op een verzoek om vriendschap kan een relatie schade berokkenen, aldus Kortmann. Daarin heeft-ie gelijk. Ik heb tot nu toe pas één keer mijn virtuele hoofd gestoten, nog wel bij een Vox-redacteur. Nooit antwoord gehad op mijn verzoek om vriendjes te worden. Terwijl ik zo'n goeie band met hem dacht te hebben. Dat doet pijn, maar naar nieuw-testamenteisch voorbeeld keer ik gewoon ook de andere wang toe. Dus Paul, accepteer mij nu eens! /Peter van der Heiden

INGEZONDEN

Guldens

Bedankt voor alweer een leuke nieuwe Vox :-) Volgens mij heb ik er wel een foutje in ontdekt. In het artikel op pagina 5 met als titel Decanen boos over 'bizarre bezuinigingen' staat in de eerste kolom "... een jaarlijkse terugval aan vaste inkomens van 2 miljoen gulden". Ik heb het idee dat hier euro's bedoeld worden, klopt dit? *Hester Swart, student Naschrift redactie: klopt.*

Mopperen

Moet er dan per se gemopperd worden? Ik was blij geïnterviewd te worden over de Waalsprinter: kon ik mooi vertellen over de luxe van het lekker doorrijden over de Waalbrug en zonder de ergernis van het drukke verkeer op de Erasmuslaan weer uitstappen. Wel fijn dat de bus nu wat beter op tijd rijdt dan in het begin, zei ik. Maar ik lees alleen dat ik heb gemopperd. Mag ik dit even rechtzetten?

Elfriede Barten, medewerker bibliotheek Sociaal-Culturele Wetenschappen

Studentenraad: geef masters een scherper profiel

Het college van bestuur kampt met een probleem: te weinig studenten van andere universiteiten gaan in Nijmegen een master volgen. Wij bungelen als universiteit ergens onderaan als het gaat om het trekken van studenten van elders. De oplossing volgens het college van bestuur: het maken van masters 'met smool'. Hierbij moet je denken aan masters met een duidelijke eigen identiteit en mogelijk ook eigen se-

onze universiteit wel veel studenten van elders aan. Hoe komt dit? Eén factor is dat Utrecht al in een vroeg stadium haar doorstroommasters heeft ingekleurd en geprofileerd. Zij biedt actief al haar specialisaties aan als afzonderlijke masters, wat weer leidt tot vele masters met duidelijke profielen, terwijl ze in werkelijkheid niet opvallend meer hebben dan wij. In principe komt het neer op een knap staaltje pr-werk. Ons voorstel zou dan ook zijn zowel te kijken hoe onze huidige masters een duidelijker profiel kunnen krijgen, zowel qua inhoud als qua pr, als te kijken naar speciale profileringsmasters.

De universiteit heeft tot nu toe echter nog maar weinig ingezet op een duidelijke identiteit voor de masters. Een onderliggende oorzaak hiervan is dat het College van Bestuur het bachelorexamen niet als een uitstroommoment ziet: de bachelor en de master vormen samen één opleiding. Studenten worden niet opgeleid om mogelijk na de bachelor elders een master te volgen of het bedrijfsleven in te gaan.

Er wordt vanuit gegaan dat ze de bijpassende master volgen. Binnen dit uitgangspunt is het niet noodzakelijk actief reclame te maken voor je eigen masters en de concurrentiestrijd met andere universiteiten aan te gaan: je gaat uit van je eigen aanwas, die toch wel door zullen stromen.

Een probleem rijst echter wanneer andere universiteiten wel actief beginnen te trekken aan onze studenten door middel van masters die zijn gespecialiseerd en van goede PR zijn voorzien, dit terwijl de eigen master amper lonkt. De aanname dat de eigen student gewoon door zal stromen, klopt dan niet meer. Dit probleem wordt nog eens vergroot wanneer andere universiteiten het bachelorexamen wel zien als uitstroommoment en het bedrijfsleven hier handig op inspringt. Het zal dan steeds gewoner worden om uit te stromen na het behalen van de bachelor. Wanneer de RU dan nog steeds vasthoudt aan het idee dat de bachelor en de master samen één opleiding vormen, zal dat haar concurrentiepositie weinig goeds doen. Al met al zijn er duidelijke keuzes die het college van bestuur moet maken: zijn de bachelor en master één en blijven we ons inzetten om onze eigen studenten maar te behouden? Of geven we onze en andere studenten echt wat te kiezen en geven we al onze masters een duidelijk profiel en de pr die ze verdienen? Wij als USR zijn in ieder geval voor het laatste.

Silke ter Hart, SIAM / Frank Leoné, Akkuraat

Lacrosse: een full contact sport waarbij handschoenen en een tok geen overbodige luxe zijn. Deze door indianen bedachte sport kun je sinds kort ook op het sportcentrum beoefenen. Meer over Lacrosse op

VOX LOG.NL

Tien vrouwen in toga

Het lijkt te gaan lukken, het streven van het college van bestuur om dit jaar tien vrouwen tot hoogleraar benoemd te krijgen. Met nog zeven weken te gaan staat de teller op acht, met twee nieuwe benoemingen en één vergeten hoogleraar.

In de vorige editie van Vox werd Judith Wolf binnengehaald als nummer vijf in de rij van benoemde vrouwelijke hoogleraren aan de universiteit. Zij was al bekend als bijzonder hoogleraar in Nijmegen, en bekleedt nu een echte leerstoel (maatschappelijke zorg) – in vaktermen: een 'omzetting'. Daags na publicatie een telefontje van het college: als jullie Wolf meetellen, dan hoort Carla van Baalen ook in de lijst. Navraag leert dat Van Baalen inderdaad dit voorjaar van bijzonder tot gewoon hoog-

leraar in de parlementaire geschiedenis is gepromoveerd, een omzetting die aan de aandacht van de media was ontsnapt. Goed, Van Baalen tellen we vanaf nu ook mee, waarmee de teller op zes komt. Intussen belooft november een jubelmaand te worden voor het emancipatiestreven, met de benoeming van twee nieuwe vrouwelijke hoogleraren. Nummer zeven is Myrra Vernooij-Dassen, benoemd tot hoogleraar psychosociale aspecten van zorg voor kwetsbare ouderen. En de achtste in rij is Anna Bosman, ook al benoemd op een zorgzame leerstoel: dynamiek van leren en ontwikkeling. Volgens Bosman, verbonden aan de sectie pedagogiek, speelde het feit dat zij vrouw is geen enkele betekenis bij de gevolgde benoemingsprocedure. "Ik sta al zeven jaar op de nominatie, dus ik zou eerder zeggen: het tegendeel is het geval." Dat binnen haar sectie nu een vrouw hoogleraar is, noemt Bosman een positieve ontwikkeling. "Als 95 procent van de studenten vrouw is, dan is het goed te kunnen beseffen dat een prof niet automatisch een meneer is." Waar- mee Bosman niet gezegd heeft dat ze hoogleraar wordt om als rolmodel te kunnen dienen. "Absoluut niet. Ik doe waar ik goed in ben, met dit als resultaat."/PvdB

Nijmegen, omdat je de keuze hebt

Masterdag 15 november 2007

Voor programma en aanmelding: www.ru.nl/master

lectiecriteria. Geen slecht idee die profileringsmasters, masters met een duidelijkere specialisatie en mogelijk hogere eisen vergroten de keuzemogelijkheden voor zowel interne als externe studenten. Er kleeft alleen één nadeel aan dit alles, namelijk dat de doorstroommasters ondergesneeuwd worden. Waarom zouden de doorstroommasters per definitie grijze muizen moeten zijn? Waarom zouden die zich niet profileren, waarom zou er voor deze masters geen actieve reclame worden gemaakt?

De universiteit van Utrecht trekt in tegenstelling tot

Letteren strijdt tegen avondsluiting Erasmus

Een fors hogere rekening voor portiersdiensten noopt het faculteitsbestuur van letteren en de facultaire unie mogelijk om het Erasmusgebouw 's avonds en in het weekend op slot te doen. Bij het docenten en onderzoekers leidt dit vooruitzicht tot grote verontwaardiging. "Er worden al plannen gemaakt voor ludieke acties."

"We zijn aan het kijken of dat eventueel een optie zou kunnen zijn", stelt gebouwenbeheerder John Boekhorst voorzichtig. Hij stuurde begin november een mailtje rond waarin de avondsluiting van het Erasmusgebouw en sluiting op zaterdag wordt overwogen, om de stijgende kosten van de portiersdiensten op te vangen. "Daar kunnen wij ook niks aan doen", zegt Boekhorst. "De DAC (de dienst die de portiers regelt, red.) brengt ons het komend jaar zo'n vijftig procent méér in rekening voor een portier. In totaal zo'n twintigduizend euro per jaar. Dat geld moet ergens vandaan komen."

Margot van Mulken, universitair hoofddocent bij bedrijfscommunicatie, is een van de medewerkers die zich fel tegen de sluiting verzet. De avond- en zaterdagopenstelling van het Erasmusgebouw acht zij broodnodig. "Zo'n 20 procent van onze medewerkers werkt regelmatig 's avonds of op zaterdag. Als je dat beeld doortrekt naar de andere afdelingen kom je op heel wat personen." Ook studenten komen 's avonds volgens haar veelvuldig in het Erasmusgebouw, om te studeren in het MMS, of om col-

lege te volgen bij het UTN.

Van Mulken veronderstelt dat de tariefsverhoging te maken heeft met de financiële problemen vorig jaar bij de DAC. Maar dat is volgens DAC-directeur Frans Peperzak niet het geval. Wel erkent hij dat er volgend jaar organisatiebreed 75.000 euro extra in rekening wordt gebracht, om een tekort terug te brengen dat volgens Peperzak al bestond toen de DAC de portiersdiensten in 2005 overnam. Maar dat is niet de belangrijkste oorzaak van de malaise bij letteren. Volgens Peperzak is er sprake van een nieuwe systematiek waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de beveiligingstaken en de receptietaken van de portiers. "Voor letteren en de facultaire unie pakt dat duurder uit, maar managementwetenschappen en rechten gaan minder betalen. Die zijn hartstikke blij." De ironie wil dat de faculteiten, ook letteren, volgens Peperzak zelf gevraagd hebben om een specifiekere toerekening van de kosten.

Ondertussen rommelt het bij letteren. John Boekhorst erkent dat er "een aantal" negatieve reacties op het plan is binnengekomen. Maar hij ziet niet zo gek veel al-

ternatieven. Bovendien wijst hij erop dat de sluiting op vrijdagavond, een paar jaar geleden, ook geen problemen heeft opgeleverd. En dat de faculteit van sociale wetenschappen de toegankelijkheid van het gebouw in de avonduren ook heeft beperkt. Maar dat zijn argumenten die Van Mulken niet kunnen vermur-

wen. Met een aantal collega's denkt ze na over ludieke acties, voor het geval dat overleg met het faculteitsbestuur op niets uitloopt. "Een van de suggesties is om Peter Koelewijn uit te nodigen om hier *Kom van dat DAC af!* te zingen. Mocht dat niks uithalen, dan hebben we er in elk geval toch wat lol van gehad."/RG

Promoveren als postuum eerbetoon

De promotie volgende maand van de in 2006 overleden medicus Gijs Kramer is de zesde in de geschiedenis van de universiteit waarbij de promovendus voor de promotie is overleden.

Gijs Kramer was werkzaam als radiotherapeut in Arnhem en zou aanvankelijk eind vorig jaar zijn proefschrift verdedigen. Maar in mei dat jaar kwam hij onverwacht te overlijden na een hartinfarct. Voor pedel Nico Bouwman, de man die elke promotie in goede banen leidt, is het de eerste keer dat hij dit bijzondere fenomeen meemaakt. Op zijn bureau is een apart plankje gereserveerd voor de postuum gehonoreerde proefschriften. Het proefschrift van radiotherapeut Gijs Kramer is nummer zes. In Amsterdam werd eerder dit jaar bezwaar gemaakt tegen promoties die door de promovendus zelf niet meer verdedigd kunnen worden. Bouwman is het daar niet mee eens. "Het manuscript

was klaar en goedgekeurd door de commissie. Als dan vervolgens de promovendus overlijdt, is er sprake van heel veel pech. Voor mij ligt een postume promotie in de lijn van een postuum eredoctoraat of een postuum lintje." De promotie, die plaatsvindt op 27 november, verloopt – uiteraard – anders dan gebruikelijk. In dit geval zal Kramers promotor – UMC-hoogleraar Jan-Willem Leer – een samenvatting van het proefschrift ten beste geven. De leden van de promotiecommissie zullen vervolgens kanttekeningen plaatsen bij onderdelen van Kramers werk. /PvdB

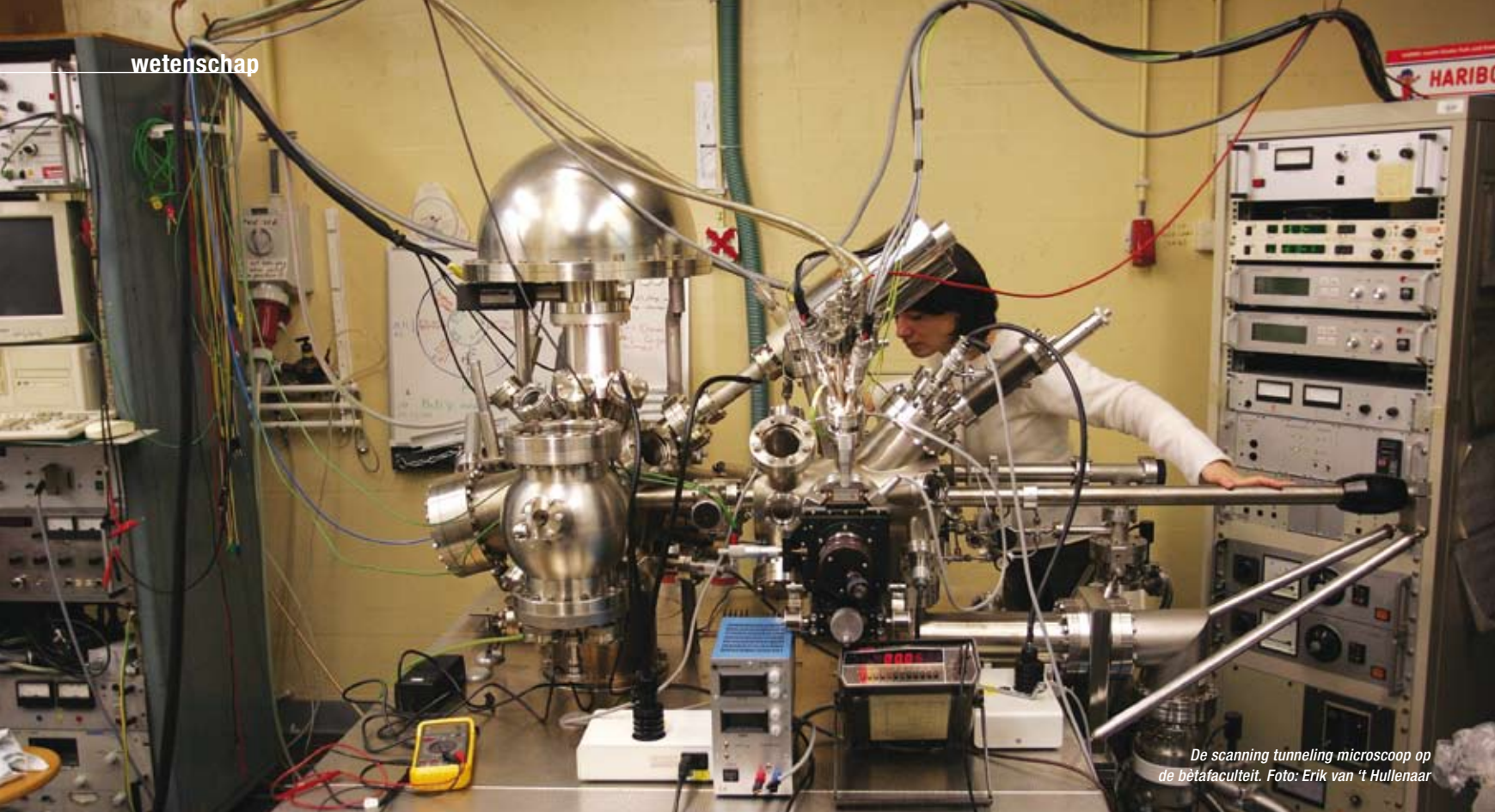
OVER DE SCHUTTING

Het zal wel liggen aan de lengende nachten, maar zowel Groningen als Tilburg kozen deze donkere herfstmaand om studenten te onderwerpen aan een seksenquête. In Groningen bleek bijna de helft van de studenten onveilig te seksen – voornamelijk door overmatige alcoholinname. Ruim 6 procent van hen hield er een soa aan over. De ondervraagden waren opvallend openhartig tijdens de stratenquête voor de universiteitsbië: 'Ik ben seksverslaafd. Eigenlijk moet ik toegeven dat ik vaak denk dat alle meisjes sletten zijn met een wild seksleven.' Ook in Tilburg gaat het er wild aan toe: ruim 40 procent is wel eens vreemd gegaan. Mannen vaker dan vrouwen. Niet iets om stoer over te doen: ruim een derde van de studenten krijgt last van zijn (of soms haar) geweten.

Als alles om seks draait, waar blijft de liefde dan? Demograaf Jan Latten van de Universiteit van Amsterdam signaleert dat de aanstormende hoogopgeleide jonge vrouwen onder de dertig de relatemarkt flink onder druk zetten. Laag en middelbaar opgeleide mannen komen moeilijk aan de bak – qua relatie – want vrouwen willen bij voorkeur een man van gelijk of hoger opleidingsniveau. Nederland is een wereld van exen en singles geworden, aldus Latten. *Thank god for sex.* /JMP

'Deze hele tafel wordt gestraft met een ad fundum!' schreeuwt een Carolinger tijdens het lustrum van zijn vereniging. Bekijk het filmpje op

VOX LOG.NL

De scanning tunneling microscoop op de bètafaculteit. Foto: Erik van 't Hullenaar

Twijfel over atoom als bolletje

Het gemiddelde wetenschappelijk tijdschrift staat er bol van: kleurrijke 3D-plaatjes van alwéér een minuscule deeltje op nanoschaal. Kunstmatig en misleidend, aldus hoogleraar wetenschapsgeschiedenis Christoph Lüthy in zijn oratie op 2 november. Deze afbeeldingen zijn geen vergroting van de werkelijkheid, maar computer-gemaakte interpretaties. “Ik kan me niet voorstellen dat materie écht uit ronde bolletjes bestaat.”

In uw oratie zegt u dat zelfs de alernieuwste ontdekkingen historisch bepaald zijn. Betekent dit dat we nooit iets écht nieuws kunnen ontdekken?
 “Wanneer er iets nieuws ontdekt wordt, kan dat in elk geval alleen maar verklaard of beschreven worden binnen de bestaande, historisch bepaalde denkkaders. Wetenschappers zitten daardoor veel vaster aan allerlei historische conventies dan ze vaak beseffen. Je krijgt een bepaald denkkader aangereikt maar daar kun je als wetenschapper vaak niet ver buiten treden. Daarom juist is wetenschapsgeschiedenis zo belangrijk. Als je je bewust bent van de voorgetreden paden die je bewandelt, weet je beter waar je bent en welke kant je op moet.”

Toch adviseerde uw docent in de kwantummechanica u als student alles wat u tot dan toe geleerd had te vergeten...

“De kwantummechanica zou de oude theorieën van Newton geheel vervangen. Maar als dat echt zo is, waarom moeten studenten ze dan nog altijd leren? Het is vooral in de natuurkunde opvallend dat theorieën die elkaar uitsluiten naast elkaar mogen bestaan. Voor iemand die een brug moet bouwen, is het Newtoniaanse kader nog altijd het handigst.”

Als voorbeeld van de manier waarop nieuwe ontdekkingen historisch bepaald worden, noemt u de Scanning Tunneling Microscope (STM) die ook hier in het nanolab staat. Een apparaat waarmee je volgens maker IBM atomen kunt zien en zelfs verschuiven. Onzin, volgens u?

“Waar het mij om gaat, is dat de STM ondanks zijn naam niet echt een microscoop is: je ziet er namelijk helemaal niets mee. De afbeeldingen die je ermee maakt zijn kunstmatig en verzonden. Wat het apparaat meet, zijn af-

wijkende elektrische stroompjes die ontstaan als een naald een oppervlak aftast. Die stroompjes worden eerst weergegeven als simpele lijntjes, maar later door geavanceerde software omgezet in 3D-afbeeldingen van heuveltjes of zelfs compacte ronde atomen. Die naald gaat alleen niet echt over heuveltjes of balletjes, dat zijn modellen die van tevoren in de software zijn ingevoerd. Bijvoorbeeld modellen die, zoals de oude Grieken al deden, het atoom als bolletje voorstellen. IBM gaat dus de mist in als ze beweert dat ze die eeuwenoude atoommodellen met dit apparaat bevestigt. Dat is een misleidende cirkelredenering.”

Nanowetenschappers Speller en Rasing zijn hier in huis pioniers op dit vlak. Als zij niet echt naar atomen kijken, waar zijn ze dan mee bezig? “Ze zijn wel degelijk met atomen bezig, maar deze zijn alleen niet direct afbeeldbaar. Ik wil ze-

ker niet beweren dat atomen niet bestaan. Ze zien er alleen niet echt uit zoals op die afbeeldingen. Dat is meer een manier om erover te communiceren. Een taal waarmee je het probeert te begrijpen.”

De STM dus toch maar niet het nanolab uitsmijten?

“Nee. Begrijp me niet verkeerd. Het is een prachtig apparaat. Die afbeeldingen kunnen heel nuttig zijn, je moet alleen beseffen dat ze niet waar zijn.”

Ons idee van het atoom als een mooi rond balletje moet dus overboord?

“Tja. Die vraag is niet te beantwoorden, zolang we ze niet echt kunnen zien. Maar ik kan me niet voorstellen dat materie écht uit ronde balletjes bestaat. Het is wel grappig dat ze steeds weer opnieuw blijven opduiken, die bolletjes. Het zijn blijkbaar erg nuttige werktuigen.” /IS

Wie wás dat ook weer?

Zwanger en een geheugen dat je op onbewaakte momenten in de steek laat? Er is nu een wetenschappelijke verklaring voor. Het zwangerschapshormoon progesteron beïnvloedt het deel van de hersenen dat met het geheugen is belast.

Dat blijkt uit studies van hersenonderzoeker Guido van Wingen, werkzaam bij het FC Donderscentre en het UMC St Radboud. Hij publiceerde erover in *The Journal of Neuroscience*. Voor zijn onderzoek gaf Van Wingen zestien niet-zwangere vrouwen een eenmalige dosis progesteron, vergelijkbaar met de concentratie bij zwangere vrouwen. Een controlegroep kreeg placebo's toegediend. In een MRI-scanner kregen ze plaatjes te zien van 240 gezichten die ze moesten

proberen te onthouden. Daarna kregen ze dezelfde gezichten opnieuw te zien met daar tussendoor nog eens 240 nieuwe gezichten. Ze moesten aangeven welke gezichten ze herken-

Tijdens het onderzoek werden MRI-opnames gemaakt van de hersenen. Twee hersengebieden, de amygdala en de fusiform gyrus, bleken bij de vrouwen met progesteron minder actief tijdens het bekijken en opslaan van de gezichten. De vrouwen konden nieuwe gezichten dan ook slechter onthouden. Ook het oproepen van de wel opgeslagen beelden ging moeilijker. Van Wingen: "We zien dat de verhoging van het progesteronniveau

een duidelijk remmend effect heeft op de amygdala, die is betrokken bij het opslaan en ophalen van herinneringen. En dat de amygdala op haar beurt ook in andere hersengebieden de geheugenvorming remt." Het geheugenverlies is overigens niet blijvend. Als het progesteron weer afneemt, nemen ook de gevolgen daarvan af. "Dat het geheugen ook na de zwangerschap soms niet optimaal functioneert, heeft weer te maken met andere mechanismen", aldus Van Wingen. /MZ

Waarom jongens afhaken op de pabo

Jongens op de pabo hebben andere verwachtingen van de opleiding en van het beroep leraar dan meisjes op de pabo, blijkt uit promotieonderzoek van onderwijskundige Gerda Geerdink. De pabo houdt daar te weinig rekening mee, vindt Geerdink. Ze promoveerde 5 november.

De uitval onder mannelijke pabostudenten is groot: 47 procent houdt het binnen drie jaar voor gezien. Van de vrouwen is dat 28 procent. Gerda Geerdink, werkzaam op de pabo in Arnhem, volgde vijftien mannelijke en vijftien vrouwelijke pabostudenten tijdens hun studie. Ze ontdekte dat de jongens meer gericht zijn op kennis dan hun vrouwelijke studiegenoten. Ze kiezen voor het beroep omdat ze kennis willen overdragen. Ze vinden ook dat de opleiding hen moet leren hoe ze dat het beste kunnen doen. Vrouwelijke studenten stellen de leerling centraal. Ze zijn geïnteresseerd in de ontwikkeling van het kind. De meisjes die Geerdink sprak, willen graag werken met kinderen die extra zorg nodig hebben. "Mannelijke studenten gaan ervan uit dat kinderen moeten leren en dat leerkrachten midden nodig hebben om kinderen zover te krijgen. Vrouwelijke studenten gaan er meer vanuit dat kinderen vanzelf wel leren als de omgeving waarin dat gebeurt maar goed is. De vrouwen willen tijdens de opleiding vooral leren hoe je zorgt voor een goede leeromgeving en een goede sfeer", zegt Geerdink. Favoriete vakken van de mannelijke studenten zijn kennis van de schoolvakken en vakdidactiek. Zij vinden de pedagogische en ontwikkelingsgerichte onderdelen van de studie minder boeiend.

Maar de mannen vissen op de pabo naast het net, zegt Geerdink. Het pabo-onderwijs sluit volgens haar beter aan bij de behoeftes van vrouwelijke studenten. De pabo stelt het kind centraal, niet de kennis. Na tweeënhalf jaar pabo was de motivatie van de mannen dan ook gedaald, die van de vrouwen juist gegroeid. Vrouwen worden extra gestimuleerd door de stages, mannen niet. Vooral de stages in de kleuterklas en de onderbouw demotiveert mannen, omdat het gros leraar wil worden in de bovenbouw. Van de groep die Geerdink heeft gevolgd, zijn binnen tweeënhalf jaar zes jongens gestopt en een meisje. Geerdink adviseert om de pabo op te splitsen in een opleiding voor kleuters en onderbouw en een opleiding voor de bovenbouw. Dan zitten jongens sneller op hun plek. Ze raadt de pabo ook aan om niet alleen maar de ontwikkeling van het kind centraal te stellen. In plaats daarvan zou de opleiding kennis en kennisoverdracht als uitgangspunt kunnen nemen van het onderwijs. /MZ

Rouvoet

Minister Rouvoet van jeugd en gezinsbeleid komt donderdag 22 november naar Nijmegen om een pleidooi te houden voor zijn Centra voor Jeugd en Gezinsonderzoek. Hij spreekt op het Symposium Gezinsonderzoek van pedagogiek op 22 en 23 november. Rouvoets plan kan rekenen op een kritische ontvangst van pedagogen, onder wie organisator en hoogleraar gezinspedagogiek Jan Gerris: "Het gevaar van de zoveelste loot aan de bureaucratie is niet denkbeeldig."

Nieuwe DNA-methode

IJslandse en Nijmeegse onderzoekers hebben een manier gevonden om uit DNA af te leiden welke kleur haar, ogen en huid een persoon heeft. De ontdekking kan een belangrijke rol spelen in rechercheonderzoek. In het onderzoek zijn gegevens gebruikt van ruim 1200 Nederlanders uit een databank opgezet door Bart Kiemeneij van de afdeling Epidemiologie en biostatistiek. De resultaten staan in de online versie van *Nature Genetics*.

Drankprobleem

Een op de tien patiënten die bij de huisarts komt, heeft problemen met alcohol. Die problemen worden hooguit in 30 procent van de gevallen door de artsen herkend. Dat blijkt uit onderzoek van twee verslavingscentra en de RU. Aan het onderzoek namen zo'n 50 huisartsen en ruim 120 patiënten deel. De onderzoekers, onder wie hoogleraar verslavingszorg Cor de Jong, stellen voor om verslavingsconsulenten aan te stellen in de huisartsenpraktijken.

Lucia de B.

Tussen de tachtig Nederlandse hoogleraren die een petitie ondertekenden voor heropening van de zaak tegen Lucia de B. zit ook wiskundige Henk Barendregt van de RU. "Omdat mijn collega-statistici me ervan hebben overtuigd dat de statistische argumenten in deze zaak niet juist zijn", licht Barendregt toe. Hij vindt het een must dat rechtenstudenten meer statistiek krijgen tijdens hun opleiding. "Dat verkleint hoop ik de kans dat dit nog eens gebeurt."

Liesbet Korebrits

“Ik kan niet stilzitten”

Volgende week woensdag viert het Universitair Taal- en Communicatiecentrum (UTN) zijn vijftienjarig bestaan met een levendig programma rond het thema ‘helder schrijven’. Directeur Liesbet Korebrits probeert elke nieuwe kans voor het talencentrum te grijpen, met een waaier aan activiteiten als gevolg. “Saaiheid is in mijn werk nog nooit voorgekomen. Als het zover komt, moet ik op zoek naar iets anders.”

7 uit 52

Een student of medewerker in het nieuws trekt zeven kaarten uit een set van 52, met vragen over leven en universiteit. Liesbet Korebrits, directeur van het jubilerende Universitair Taal- en Communicatiecentrum, trok de kaarten ♦3, ♦A, ♣3, ♥3, ♥A, ♥2 en ♠2.

♦3 *Wat is dé drijfveer die je in beweging houdt?*

“Waar het mij om gaat bij het UTN is om alle mogelijkheden die zich op je weg voordoen, ook te benutten. Daar ben ik heel gedreven in. Ik zal niet vaak een kans laten liggen. Dat zie je dus ook aan de groei van het UTN in de vijftien jaar van zijn bestaan. We geven cursussen in vele talen, communicatietrainingen, we doen advieswerk, we ontwikkelen leermiddelen en taaltoetsen, we scholen docenten én we leveren allerlei soorten tekstwerk. Naast onze taalpoot is onze communicatiepoot nu minstens zo belangrijk. Wie een mediatraining wil of zijn vergaderteknik wil verbeteren, kan ook bij ons terecht. We hebben een gezonde, commercieel draaiende afdeling die mensen echt verder kan helpen in hun studie en beroep. Dát is onze drijfveer, en ik zeg expres ónze. We zitten hier met 87 mensen, onder wie vijftig freelancers, die het werk doen. En het is mijn trots dat we dat werk goed doen, dat blijkt wel uit alle evaluaties. Mijn drijfveer is om dat hoge niveau op peil te houden.”

Je bent niet de taalpurist die gedreven wordt om beroerde taal uit de wereld te helpen?

“Nee, zeker niet. Ik ben weliswaar opgeleid als neerlandica en gefascineerd door alles wat met taal te maken heeft, maar mijn belangstelling ligt echt breder. Goed taalgebruik heeft voor mij

niet te maken met het ontbreken van taalfouten. Die maak ik zelf ook. Goed schrijven betekent dat je steeds voor ogen houdt voor wie de tekst die je maakt eigenlijk is bedoeld, en wat je ermee wilt bereiken.”

♦A *Waar staat de stad Nijmegen voor?*

“Ik heb hier een leuke studietijd gehad, ik heb mijn man hier dertig jaar geleden ontmoet, ik woon er, ik heb hier mijn kinderen gekregen, dus ja: Nijmegen staat voor heel veel. Het leuke eraan is dat ik nu mag werken in een academische omgeving, die ik zie als een poort van vernieuwing. Ik ben geen wetenschapper, maar ik kan er wel elke dag aan ruiken.”

Het klinkt alsof je hier nooit meer zult vertrekken.

“Als mijn kinderen, die nu studeren in Delft en Utrecht, in het westen blijven wonen, vertrekken wij misschien ook wel een keer, al zal het voor mij als Brabander misschien niet meevallen om daar goed te aarden.”

♣3 *Ben je ijdel?*

“Ik ben wel een beetje ijdel. Ik winkel graag, ben wel bezig met mijn uiterlijk en mooie kleding. Maar hoewel ik hier directeur ben, treed ik helemaal niet graag op de voorgrond. Ik vond het moeilijk om ‘ja’ te zeggen tegen dit interview. Het draait niet om mij. Ik ben misschien wel een belangrijke trekker, maar het is het uitstekende team dat het UTN maakt tot wat het is.”

♥3 *Wat vind je zelf je zwakke plek?*

“Het leidinggeven blijft altijd lastig. Als het goed gaat, merk je het niet, maar als het minder gaat met een medewerker vind ik het moeilijk om direct te zijn. Dan hoor ik mezelf uitleg op uitleg geven, terwijl je op een gegeven moment gewoon moet kun-

nen zeggen: ik wil dat het zó gebeurt. Een rol speelt dat we hier met heel veel vrouwen bij elkaar zitten. Er bestaat de neiging om elkaar de hand boven het hoofd te houden. In een meer gemêleerde werkring zal rechtstreekse kritiek wat gemakkelijker worden geuit, denk ik.”

Je kunt zó aanschuiven bij een UTN-communicatietraining.

“Die kan ik zeker gebruiken en ik zou het wel willen veranderen, maar het is karakterologisch bepaald, ben ik bang. Ik kan wel zeggen dat ik mijn werk wat meer wil relativieren, maar ook dat verander je niet zomaar.”

Welke kritiek krijg je het meest?

“Dat ik een controlfreak ben. Ik sta op met mijn werk en ga er mee naar bed. Wat niet helpt, is dat ik in Brakkenstein woon, eigenlijk veel te dichtbij.”

♥A *Wat is je grootste obsessie?*

“De vraag of we kunnen blijven groeien. Af en toe denk ik dat we op de rem moeten gaan trappen, en een kans moeten laten lopen. Maar blijft het werk dan nog leuk? Als de tijd zou komen dat het UTN moet gaan inkrimpen, ben ik niet meer de juiste persoon op deze plek. Ik wil steeds nieuwe uitdagingen. Saaiheid is in mijn werk nog nooit voorgekomen. Als het zover komt, moet ik op zoek naar iets anders.”

♥2 *Verveel je je wel eens?*

“Ik geef mezelf nooit de kans om me te vervelen. Niet alleen werk ik lange dagen, ik vind ook veel dingen leuk om te doen. In mijn privéleven is het ook altijd spitstijd, met mijn gezin, een druk sociaal leven, sporten, en andere zaken.”

Je wordt af en toe moe van jezelf?

“Dat valt wel mee. Ik heb er vorig jaar iets aan proberen te doen. Ik heb mezelf toen de opdracht gegeven om drie keer per dag vijf minuten op een

stoel te gaan zitten, om alleen maar naar buiten te kijken. Ik heb dat nooit gehaald. Het lukte gewoon niet, en ik laat het nu maar zo.”

♠2 *Wie zou je het liefste willen zijn?*

“Ik zou heel graag iemand zijn die ergens écht een talent voor heeft. Ik kan erg opkijken tegen een gedreven wetenschapper die iets tot in de puntjes weet uit te zoeken. En nog mooier vind ik het als ik een talent zou hebben om iets tastbaars te maken. Ik kan jaloers zijn op de timmerman die we een half jaar terug in huis hadden: die kan na zijn werkdag laten zien wat hij heeft gemaakt. Niet voor niets hangt hier zoveel kunst aan de muur. Een van de leukste dingen van de afgelopen weken was bijvoorbeeld mijn contact met Jan Wieger van den Berg, de kunstenaar die de bokaal heeft gemaakt voor de winnaar van de prijsvraag Raak Radbouds. Ik heb voor zo iemand de grootste bewondering.”

Tekst: Paul van den Broek

Fotografie: Duncan de Fey

Donderdag 15 november, 14.00 – 17.30 uur, Aula. Programma ‘Raak Radbouds’ rond het thema ‘helder schrijven op de campus’. Met onder andere een gesproken column van Herman Koch (Jiskefet). www.ru.nl/utn/lustrum en schrijftips op www.ru.nl/raakrabbouds

Wetenschappers met een werk dip kunnen met een workshop aan de universiteit hun loopbaan weer op de rails krijgen. Drie mensen uit de laatste cursus doen openhartig verslag over hun werk, onder wie een wetenschapper die anoniem wil blijven. “Ik voelde dat ik niet lang meer zo kon doorgaan. Een privéleven had ik niet meer.”

Dip in je loopbaan

‘Wat doe ik hier nog?’

Loopbaanbalans heet de workshop waaraan José van de Ven al sinds de eerste editie, in 2001, haar bijdrage levert. En de vragen waarmee wetenschappers nu de cursus instappen, zijn al weer heel anders dan in het begin, zegt Van de Ven. De reden: de organisatie is complexer geworden. Sinds de eerste cursus is het onderwijs omgevormd in bachelors en masters, zijn er voor het onderzoek instituten in het leven geroepen, is de druk om te publiceren (en er geldt voor te verwerven) alleen maar toegenomen en is het nog redelijk overzichtelijke wereldje waarin je te maken had met één hoogleraar als baas, veranderd in een soms onontwaaerbare kluwen aan baasjes.

De balans opmaken in werk en leven is allang geen fenomeen meer voor kneusjes die door een deskundoloog bij elkaar geveegd moeten worden. “Het is geen soft gedoe”, zegt Van de Ven. “Het is gewoon heel verstandig om om de zoveel tijd even stil te staan bij wat je aan het doen bent.” Waarom zou je je auto beter onderhouden dan je loopbaan, is een adagium dat talloze andere organisaties heeft gemotiveerd een cursus over de loopbaan in het leven te roepen. Dit jaar verscheen van de hand van Hans Knip, voormalig loopbaanadviseur

aan de Utrechtse universiteit, een boek over loopbaanbalans, terwijl in Utrecht deze maand een volgeboekte conferentie over het thema is georganiseerd. En de jaarlijkse cursus in Nijmegen, vier dagen verspreid over twee maanden in de winter, loopt al jaar op jaar vol. Op verzoek van *Vox* vond Van de Ven drie wetenschappers uit de cursusgroep van vorig jaar, die hun persoonlijk verhaal willen vertellen.

‘Ik wil niet dat ik over tien jaar op deze stoel zit en dan opeens denk: wat doe ik hier nog?’

Yvonne Delhey, universitair docent bij Duitse Taal en Cultuur: “Mijn probleem op mijn werk? Er was geen teamverband. Ik miste de uitdaging en voelde me niet betrokken bij de organisatie van afdeling en opleiding. Tegelijkertijd stuitte ik voortdurend op dingen die beter te regelen waren. Er vond ook nauwelijks werkoverleg plaats.” Delhey was sinds lange tijd de eerste die als ud’er binnenkwam, en trof een murw geslagen en ontevreden groep collega’s aan. “Er werd veel geklaagd, maar niemand die echt

aan verandering wilde beginnen.” Liesbeth Hermans, universitair docent bij communicatiewetenschap: “Ik wil niet dat ik over tien jaar op deze stoel zit en dan opeens denk: wat doe ik hier nog?” Wat Hermans vervolgens te berde brengt, kan zo in de nieuwe folder voor de cursus: “Ik wil er nu actief over nadenken, onderhoud plegen, stilstaan bij de vraag wat de leuke dingen zijn in het werk. Waarom zit ik hier? Wat was destijds de reden

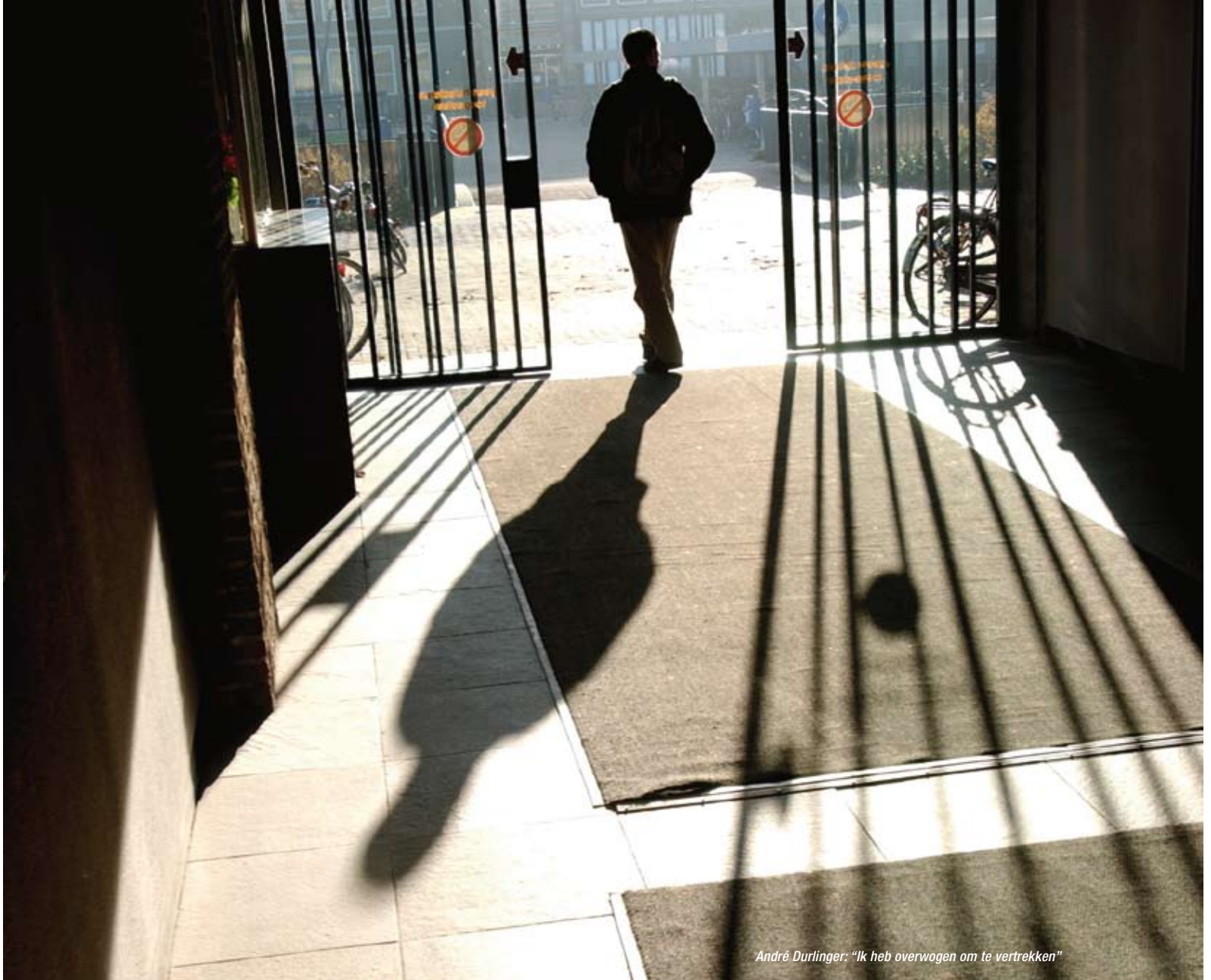
om dit te gaan doen? Wat kan ik meenemen als ik een nieuwe stap in mijn loopbaan wil zetten?” Wetenschapper André Durlinger (niet zijn echte naam): “Ik wist dat het op termijn niet meer werkbaar zou blijven. Ik moest keuzes gaan maken, bij mezelf te rade gaan. En niet steeds die keuzes laten hangen van omgevingsfactoren, maar zelf het heft in handen nemen.”

Betrokkenheid

Op haar kamer bij de afdeling Personeel & Organisatie loopt

José van de Ven naar het bord om een loopbaanprobleem bij de hoorns te vatten. Ze tekent een grote cirkel, die staat voor de betrokkenheid waarmee mensen hun werk verrichten, een kleine cirkel daarbinnen verbeeldt de invloed die je op je werkzaamheden kunt uitoefenen. Een bekend probleem: de binnenste cirkel wordt almaar kleiner, om in het niets te verdwijnen. “De mensen hebben dan niet meer het idee dat ze nog invloed kunnen uitoefenen. Wat rest is hun betrokkenheid op hun eigen werk, terwijl ze tegen de organisatie een lange neus trekken. ‘Ze zoeken het maar uit, als ik mijn werk maar kan doen’, hoor je dan.” Op termijn is zo’n houding voor velen niet vol te houden, zegt Van de Ven. “De valkuil is cynisme, van mensen die zich op hun eigen eilandje terugtrekken en wat wrokkig worden. Vaak vervelend voor de mensen zelf, en al helemaal niet bevorderlijk voor de organisatie.” Het gaat er dus om dat mensen de cirkel van ‘invloed’ openhouden, en waar nodig vergroten, vat Van de Ven het probleem samen. Yvonne Delhey worstelde na terugkomst van haar zwangerschapsverlof in 2005 met precies dit probleem: hoe niet weg te zinken in ontevredenheid, maar

André Durlinger: "Ik heb overwogen om te vertrekken"

grip op de zaak te krijgen. "Ik wilde geen autonome factor worden in mijn werk, losstaan van alle anderen. 'Dit is mijn ding en al het andere: zoek het maar uit', is niet mijn bedoeling." De zorg voor haar gezin maakte haar niet laconiek over haar werk, integendeel. Dankzij het verlof had ze tijd gekregen om alles weer eens op een rijtje te zetten, met de belofte om na terugkeer zelf aan de knoppen te gaan draaien. "Als vrouw en moeder in de academische wereld moet je je leven goed organiseren. Wil je dan in je werk nog iets bereiken, kun je beter zelf een agenda maken. Lukt dat niet, dan kun je altijd nog iets anders gaan doen, maar dan heb je het in elk geval geprobeerd." Na haar verlof werd Delhey opleidingscoördinator bij Duitse Taal en Cultuur en nam ze diverse andere taken op haar schouders.

"Veel mensen dachten dat ik het met het kind erbij rustiger aan zou gaan doen, maar ik blijf juist heel betrokken." Dankzij de cursus vorig jaar kreeg Delhey beter vat op de organisatie van haar werk. Ze had in de loop der tijd een "complex van taken in een complexe organisatie gekregen", ook al omdat ze als universitair docent gedetacheerd werd bij algemene literatuurwetenschap. Haar werk werd uitdagender, met als keerzijde de toenemende verantwoordelijkheden, waardoor er steeds meer mensen aan haar gingen trekken. "Soms vroeg ik me af: waarom maak je het jezelf zo moeilijk?" Door de cursus is ze gaan inzien waar haar grenzen liggen. "Je moet helder zijn in het nemen van verantwoordelijkheden, voor jezelf en voor anderen."

Onzekerheid

André Durlinger begon een aantal jaren terug het einde van zijn Latijn te bereiken, vanwege "een uit de klauwen gelopen werklast". Zijn takenlijstje omvatte bijzonder veel onderwijs en regelklussen. Hij werd slachtoffer van zijn eigen enthousiasme, en zei zelden nee als er weer een nieuwe vraag op hem afkwam. "Er lopen hier genoeg van die idioten rond die zich maar laten opdrijven door hun enthousiasme. En dan heb je een probleem als je in een organisatie zit die alleen ondergrenzen stelt, geen bovengrenzen. Er kan hier altijd nog een schepje bovenop. Er zit geen rem op." Wat Durlinger niet hielp, waren de onzekere aanstellingen. Ruim vijftien jaar werkte hij met het ene losse contract na het andere, een situatie die pas een aantal jaar geleden eindigde met een

vaste, maar veel te kleine aanstelling. Door bezuinigingen en een vacaturestop duurde het bovendien jaren voor er zekerheid kwam over zijn positie. "En steeds moest ik al die ballen in de lucht zien te houden zonder te weten waar ik aan toe was." De mistigheid werd nog versterkt door de chaotische organisatie, waardoor "het vaag bleef wie waarover welke bevoegdheden had". Soms moest Durlinger zes deuren langs om iets geregeld te krijgen, terwijl door gebrekkige afstemming een beslissing in de ene week, nog geen week later 180 graden kon draaien. "De universiteit zegt dat ze koppeling tussen onderwijs en onderzoek zo belangrijk vindt, maar intussen knippen ze de organisatie in stukken." Uit zijn naaste collega's kon hij ook weinig hoop putten. Werkoverleg was er nauwelijks, zelfs

De tekstservice van het UTN schrijft, redigeert en vertaalt wat u bedoelt

- (populair)wetenschappelijke artikelen
- beleidsteksten
- dissertaties
- presentaties
- websites

Waarom het UTN?

- academische expertise
- specialist in (bio)medische, juridische en HR- documenten
- (near-)native professionals

Zo werkt het

U mailt uw tekstopdracht naar: utntekstservice.nl.
We nemen direct contact met u op.

Het UTN: alle talen meester!

UTN, Erasmusplein 1, 6525 HT, Nijmegen
T 024 - 361 21 59 E utnsecr@let.ru.nl www.ru.nl/utn

Het Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen
maakt deel uit van de Radboud Universiteit Nijmegen

Bij ons hebben studenten meer voordeel!

Nu een 2-jarig Hi €20
Abonnement voor maar

€16

per maand

En ook nog:

- Betalen als je stufi binnen is
- Je abonnement pauzeren als je voor studie/stage naar het buitenland gaat

Ga voor het voordelige
Hi Studentenabonnement
naar de Hi Winkel,
hi.nl/studenten of bel
0800-0346

Kijk op hi.nl/studenten

Welkom
bij de
hi Society

SURF

NET

Motor voor innovatie

SURFnet maakt grensverleggend onderwijs en onderzoek mogelijk.

Online samenwerken met SURFgroepen

Wil je samen met collega's van verschillende instituten, leden van een onderzoeksgroep, docenten of studenten online documenten beheren en met elkaar communiceren? SURFgroepen brengt online documentenopslag, instant messaging en videoconferencing eenvoudig samen.

Veilig grote databestanden versturen met lichtpaden

Ben je als wetenschapper of medicus bezig met intensieve dataverwerking met collega's op andere locaties? Dan worden hoge eisen gesteld aan capaciteit, stabiliteit of veiligheid

van netwerkverbinding. Lichtpaden over glasvezel maken dit mogelijk. Het hybride netwerk van SURFnet met internet en lichtpaden is één van de snelste en meest innovatieve netwerken ter wereld.

En wist je dat...

SURFnet jou dagelijks toegang geeft tot het internet? Meer dan 750.000 wetenschappers, docenten en studenten van het hoger onderwijs en onderzoek in Nederland maken dagelijks gebruik van het netwerk van SURFnet.

Meer informatie over onze diensten:
www.surfnet.nl/diensten

Verleg je grenzen bij SURFnet!

Wij zoeken nieuwe collega's:

- Account Adviseur
- Technisch Manager Diensten
- Project Manager
- Service Level Manager

Ook hebben wij een speciaal opleidings- en begeleidingstraject voor Jonge Talenten.

Meer informatie: www.surfnet.nl/vacatures

Yvonne Delhey: "Je leert zelf je agenda te bepalen."

Liesbeth Hermans: "Ik heb geleerd dingen beter af te bakken"

een koffiehok ontbrak, en in het ene overleg dat maandelijks plaatsvond was het een janboel. "De leiding schitterde vaak door afwezigheid. Wat krijg je dan: mensen gaan hun eigen gang. Er was steeds minder saamhorigheid."

Durlinger kijkt naar buiten en probeert de toestand van twee jaar geleden weer voor de geest te halen. "Het moment dat ik brak, is moeilijk aan te wijzen. Ik moest iets doen, dat was duidelijk. Ik voelde dat ik niet meer te lang zo moest doorgaan. Een privéleven had ik sowieso al niet meer. Ik mocht blij zijn dat ik een stabiele thuissituatie had." De overbelasting en zijn machteloosheid vormden een explosieve mix. "Je kunt wel invloed willen uitoefenen op de dingen

'Het moment dat ik brak, is moeilijk aan te wijzen. Ik moest iets doen, dat was duidelijk'

die je niet aanstaan, maar op een gegeven moment is het trekken aan een dood paard. Je kunt niet alles veranderen. Dan kies je voor jezelf, in een poging de slangenkuil te ontlopen. Je leeft maar één keer."

Na de cursus is Durlinger minder ballen in de lucht gaan houden, hij leerde beter 'nee' zeggen. "Ik ben resoluter geworden, assertiever." Dankzij zijn nieuwe, andere plek in de universiteit, sloeg het weer helemaal om. Met regelmaat beleeft hij nu een gezamenlijke bijeenkomst, er is een koffieautomaat, een gezamenlijke lunch, terwijl op gezet-

te tijden de banden worden aangehaald met een feestje. Durlinger wijst naar buiten, het is een prachtige zonovergoten herfst-dag in oktober. "Zelfs het weer werkt mee. Hier voel ik me nu helemaal op mijn plek."

Weg omhoog

Een aantal jaren terug kwam communicatiewetenschapper Liesbeth Hermans voor een kruispunt te staan: welke weg in de toekomst te kiezen? Hermans zegt in haar leven "met alles laat" te zijn: ze promoveerde op haar veertigste, en werd pas in 2002 ud. "Ik werd me bewust van vertragingseffecten in mijn werk. Kan ik nog omhoog? Er zijn weinig posities boven die van ud. Moet je dan op deze plek blijven? Kun je wat je belangrijk vindt

vanuit deze stoel blijven doen? Of moet je uitkijken naar iets anders?" Hermans keek wel rond naar een plek elders, maar de weg naar bijvoorbeeld Amsterdam was afgesneden vanwege de gebondenheid van haar gezin aan Nijmegen.

Geen reclame voor een weg omhoog waren enkele mensen om Hermans heen die stegen in hun carrière door vanzelfsprekend in te gaan op de mogelijkheden om carrière te houden. "En voor je het weet, heb je dan inhoudelijk helemaal geen leuk werk meer. Dat wat ooit zo belangrijk voor ze was, doen ze niet meer. Ik wil

voorkomen dat ik in een dergelijke situatie terecht kom."

Dankzij de cursus ontdekte Hermans dat ze vanuit de stoel die ze bezet, de dingen kan doen die ze belangrijk vindt. Zo vindt zij het leuk om dingen te organiseren, en door alert te zijn op de kans die voorbij kwam, werkte ze mee aan de omschakeling tot het bamastelsel. Een nieuwe uitdaging in haar leven is het publiceren over haar onderzoek, waarover ze tot vorig jaar nog in dubio zat of ze wel goed genoeg was om met regelmaat artikelen in internationale tijdschriften te publiceren. En het lijkt te gaan lukken: inmiddels zijn een aantal manuscripten de deur uit, en weet ze bovendien de samenwerking met collega's en andere onderzoeksgroepen in den lande gestalte te geven. De balans: de weg omhoog is niet altijd noodzakelijk. "Ook dankzij de cursus heb ik helder gekregen dat de uitdaging erin kan zitten door gewoon de dingen te doen die je leuk vindt. Als je echt wilt, kom je er wel. Er is een grote variëteit aan wegen." En wat is er eigenlijk op tegen om twintig jaar ud te blijven, vraagt Hermans zich nu af. Haar antwoord: niks, als je het voor jezelf maar uitdagend houdt en er gelukkig mee bent. "Het is vaak de omgeving die daar een probleem van maakt. Mensen laten zich aanpraten dat het niet goed zou zijn." Voor Hermans is nu duidelijk wat belangrijk is. "Ik ga nog steeds elke dag met veel plezier naar mijn werk."

De drie verhalen vormen drie promotiepraatjes voor de cursus. "Over vier jaar komt er ongetwij-

feld weer een nieuw moment om de balans op te maken. Dan doe ik misschien weer mee", zegt Hermans. "In zo'n cursus ga je heel bekende dingen opeens anders benoemen. Je krijgt echt een spiegel voorgehouden."

Yvonne Delhey noemt het een "vorm van professionaliteit" om via het volgen van cursussen "je eigen plek in de organisatie te blijven zien". Wie zich net als zij wil blijven engageren, doet er volgens haar goed aan zich af en toe te melden bij de onderhoudswerkplaats voor wetenschappers. Al is het maar om de valkuilen te vermijden die op je weg blijven komen. "Ook na zo'n cursus zul je je af en toe lullig voelen, maar dan weet je in elk geval waardoor het komt."

Ook André Durlinger blikt met genoegen terug op de cursus. "Ik vond het prettig om de verhalen van anderen buiten je directe werkomgeving te horen." Het is zo leerzaam, zeggen ze alle drie, om goed te luisteren naar je lotgenoten. Het was, vat André Durlinger het samen, "een feest van herkenning".

De naam André Durlinger is op zijn verzoek gefingeerd.

De volgende cursus loopbaanbalans (maximaal 12 deelnemers) gaat van start op 7 december. Aanmelden: J.vandeVen@dpo.ru.nl. Er zijn geen persoonlijke kosten aan verbonden. Hans Knip. Wetenschappers tussen ambitie en illusie. Van Gorcum 2007. isbn 978 90 232 4306 9. x

Tekst: Paul van den Broek
Fotografie: Bert Beelen

Het aanvragen van patent op uitvindingen was tot voor kort een hoop gedoe. Sinds eind september is er een nieuwe octrooiregeling die de situatie van de uitvinder verbetert: er komt een fonds voor het bekostigen van octrooien en de wetenschapper kan rekenen op ruime ondersteuning bij de aanvraag. Drie Nijmeegse uitvinders aan het woord: “Eindelijk is er iets geregeld.”

Tekst: Anna van de Weygaert Fotografie: Duncan de Fey

Willie Wortel eat your

Waander van Heerde: “Octrooigeld is geen besmet geld”
Uitvinding: bloedstollingstest

Dr. Waander van Heerde (Centraal Hematologisch Laboratorium) vroeg octrooi aan voor een bloedstollingstest. Deze test integreert resultaten die voorheen alleen onafhankelijk van elkaar gemeten konden worden: de vorming van een stolsel en het oplossen van een stolsel (fybrinolyse). Dade Berhing, een groot Duits-Amerikaans bedrijf in de diagnostiekmarkt, heeft de licentie op het patent gekocht.

“Het was een drama om octrooi aan te vragen. Omdat de universiteit aanvankelijk geen brood in de exploitatie van mijn uitvinding zag, is de initiële aanvraag met onderzoeksgeld bekostigd. Als het geld er niet was geweest, had de uitvinding niet kunnen worden beschermd. In Nederland is het onder wetenschappers niet erg populair om octrooi aan te vragen (met uitzondering

van onderzoekers aan technische universiteiten, red.), er wordt vaak gedacht dat je jezelf wilt verrijken. Investerings van bedrijven – in bijvoorbeeld octrooiaanvragen – worden al snel gezien als ‘besmet geld’. Ik ben het daar niet mee eens: het is een prachtig gegeven dat je met kennis geld kunt genereren. Een groot deel van dat geld wordt immers weer gebruikt voor onderzoek. Nu het octrooifonds de patenten bekostigt, gaat er geen onderzoeksgeld aan verloren. Omdat uitvinders nu mee delen in de opbrengsten – voorheen kregen ze niets – hoop ik dat het aantrekkelijker wordt octrooi aan te vragen. Wetenschappers willen iets ontdekken en dat zo snel mogelijk publiceren, ze denken er vaak niet aan hun uitvinding te patenteren. Dat is echt zonde, want als het eenmaal is gepubliceerd, is het niet meer te patenteren.”

Joost Schalkwijk: “Octrooiaanvraag blijft veel werk”
Uitvinding: nabootsen zieke huid

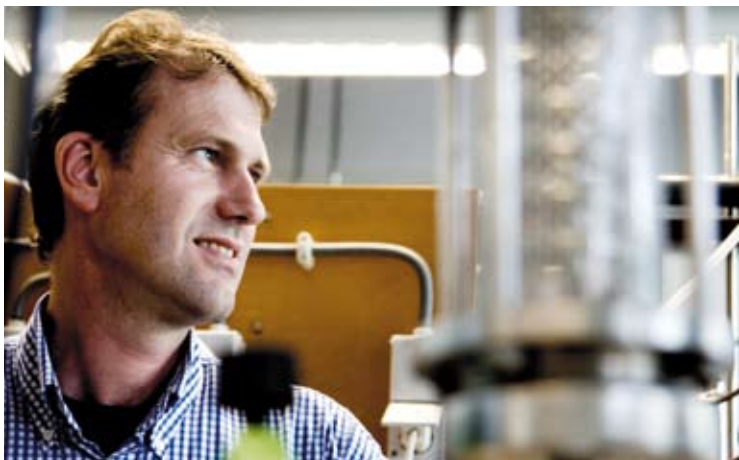
Hoogleraar Joost Schalkwijk (experimentele dermatologie) vroeg twee octrooien aan voor de behandeling van huidziekten. Hij slaagde erin de zieke huid van een psoriasispatiënt op labschaal na te bootsen. In samenwerking met een bedrijf dat interesse heeft in het octrooi, worden er pilotexperimenten gedaan. Het was toeval dat Schalkwijk eveneens ontdekte dat een bekend geneesmiddel voor oogziekten mogelijk ook voor de behandeling van eczeem kan worden gebruikt. De licentie op dit patent is nog niet verkocht.

“In laboratoria werd al menselijke huid nagemaakt, dat is niet nieuw. Men was er echter nog niet in geslaagd een zieke huid na te bootsen. Wij hebben een stuk huid gekweekt dat zich gedraagt als de huid van een psoriasispatiënt. Deze kunnen we onderwerpen aan nieuwe behandelingsmethoden, zonder gebruik te maken van proefdieren en zonder dat het gevaar oplevert voor

de patiënt. Bovendien hoeft de patiënt nu geen stukje huid meer af te staan. Dit zou heel interessant kunnen zijn voor de farmaceutische industrie, omdat geneesmiddelen al in een vroeg stadium kunnen worden getest. Daarnaast hebben we nog een andere ontdekking gedaan: gegevens uit ons fundamentele onderzoek naar de oorzaak van eczeem lieten zien dat een geneesmiddel voor oogziekten wellicht ook gebruikt kan worden voor de behandeling van eczeem. Hoewel deze octrooien nog buiten de nieuwe regeling vielen, is de aanvraag ervan vrij soepel verlopen. Ik heb de octrooiaanvraag kunnen financieren met een subsidie van de provincie Gelderland. Eigenlijk verandert er niet veel, de regeling formaliseert reeds bestaande procedures. Als uitvinder blijf je er een hoop werk aan houden, daar ontkom je niet aan. Jij bent de tenslotte de expert die – samen met de octrooigemachtigde – de inhoud van het patent het best kan verwoorden.”

heart out

Mike Jetten: "Onderzoeker moest te veel zelf regelen"
Uitvinding: zuiverende bacterie

Hoogleraar Mike Jetten en zijn team (ecologische microbiologie) ontdekten een bacterie die kan worden ingezet om afvalwater te zuiveren. Omdat er bij deze techniek geen aardolie wordt gebruikt, maar gebruik wordt gemaakt van het reeds aanwezige aardgas in het afvalwater, is deze techniek goedkoper en milieuvriendelijker. Er heeft zich nog geen aantrekkelijke koper gemeld.

"In november 2005 waren onze proeven eindelijk succesvol, dat was een fantastische dag. We wisten dat de bacterie bestond, meer dan vijftig jaar zijn biologen er naar op zoek geweest. Anderen hadden de hoop al opgegeven. In het Twentekanaal hebben we de bacterie gevonden. Ook is het ons gelukt een succes-

volle toepassing te bedenken. Daar ben ik heel trots op. In Amerika is het heel normaal octrooi aan te vragen. Patenten kunnen heel veel geld opleveren, de uitvinder van de radar is er miljonair mee geworden. Ik heb een postdoc gedaan in Boston aan het MIT. Binnen twee weken kreeg je daar te horen of het idee patenteerbaar was en of het marktwaarde had. Toen ik in Nederland terugkwam, moest ik even slikken: er was nauwelijks iets geregeld. Als wetenschapper heb je kennis van je vakgebied, maar niet van de markt of van de wet. De nieuwe octrooiregeling is een goed begin. Het bespaart de onderzoeker een hoop administratieve rompslomp, zodat hij zich weer kan richten op waar hij goed in is: uitvinden."

De nieuwe octrooiregeling

De nieuwe octrooiregeling die eind september door de Radboud Universiteit en UMC St Radboud werd vastgesteld, verbetert de situatie van zowel de instelling als de uitvinders. Zo komt er een fonds voor het bekostigen van octrooien en buigt een professioneel team zich over de aanvraag. Van de netto-opbrengsten gaat 40 procent naar het universitair octrooifonds, 35 procent naar de onderzoeksgroep en 25 procent naar de uitvinder. Om onderzoekers te ondersteunen wordt de bestaande Staf Kennisbescherming en Exploitatie van het UMC uitgebreid. Dit valt binnen het vierjarige project Kennis Exploitatie Radboud Nijmegen (KERN), waarvoor Economische Zaken een subsidie van 2,5 miljoen beschikbaar heeft gesteld.

Hoewel de Radboud Universiteit en het UMC jaarlijks vrij veel octrooien aanvragen – zo'n twintig tot vijftig – bestond hier nog geen universitair brede octrooiregeling voor. Zo was er binnen het UMC wél een octrooifonds, maar er moest op de bètafaculteit uit de onderzoekskas worden geput. Niet alleen de regels verschilden per faculteit, ook stonden de octrooien niet op naam van Stichting Katholieke Universiteit. De nieuwe octrooiregeling beoogt méér octrooien op naam van de instelling te krijgen en minder op naam van andere organisaties of de industrie. Beleidsmedewerker onderzoek van de afdeling Marktverkenning, Strategie en Ontwikkeling Arjan Vink is een van de ontwerpers van de nieuwe regeling. "Als (mede)eigenaar van de octrooien hebben we meer zeggenschap over de exploitatie ervan. Ook kan een gedeelte van de netto inkomst terugvloeien naar het octrooifonds: een *revolving fund* waaruit weer andere octrooien gefinancierd kunnen worden."

Nieuw in de vastgestelde regeling is de uitvinderregeling. Kregen uitvinders voorheen niets voor hun vondst – de opbrengsten kwamen geheel ten goede aan onderzoek – nu kan het brein achter de vinding rekenen op 25 procent van de netto opbrengsten. Deze gratificatie kan naar eigen inzicht worden besteed. Vink hoopt dat het hierdoor aantrekkelijker wordt octrooi aan te vragen – er bestaat bij onderzoekers de nodige koudwatervrees. "Zo wordt er gedacht dat uitvinders die octrooi aanvragen slechtere onderzoekers zijn omdat ze zelf financieel meeprofiteren van hun vinding. Onderzoek van de Universiteit Leuven wijst uit dat het tegendeel waar is: door zich te verdiepen in de markt, verbreedt de uitvinder zijn horizon en doet hij juist nieuwe onderzoeksideeën op." Een ander misverstand is dat er met octrooien heel veel geld te verdienen valt, ook dit is niet waar: uiteindelijk levert maar 1 op de 100 of zelfs 1000 octrooien echt veel geld op.

Meer informatie over de nieuwe octrooiregeling is te vinden op: www.radboudnet.nl/arbeidsvoorwaarden/lokale_regelingen

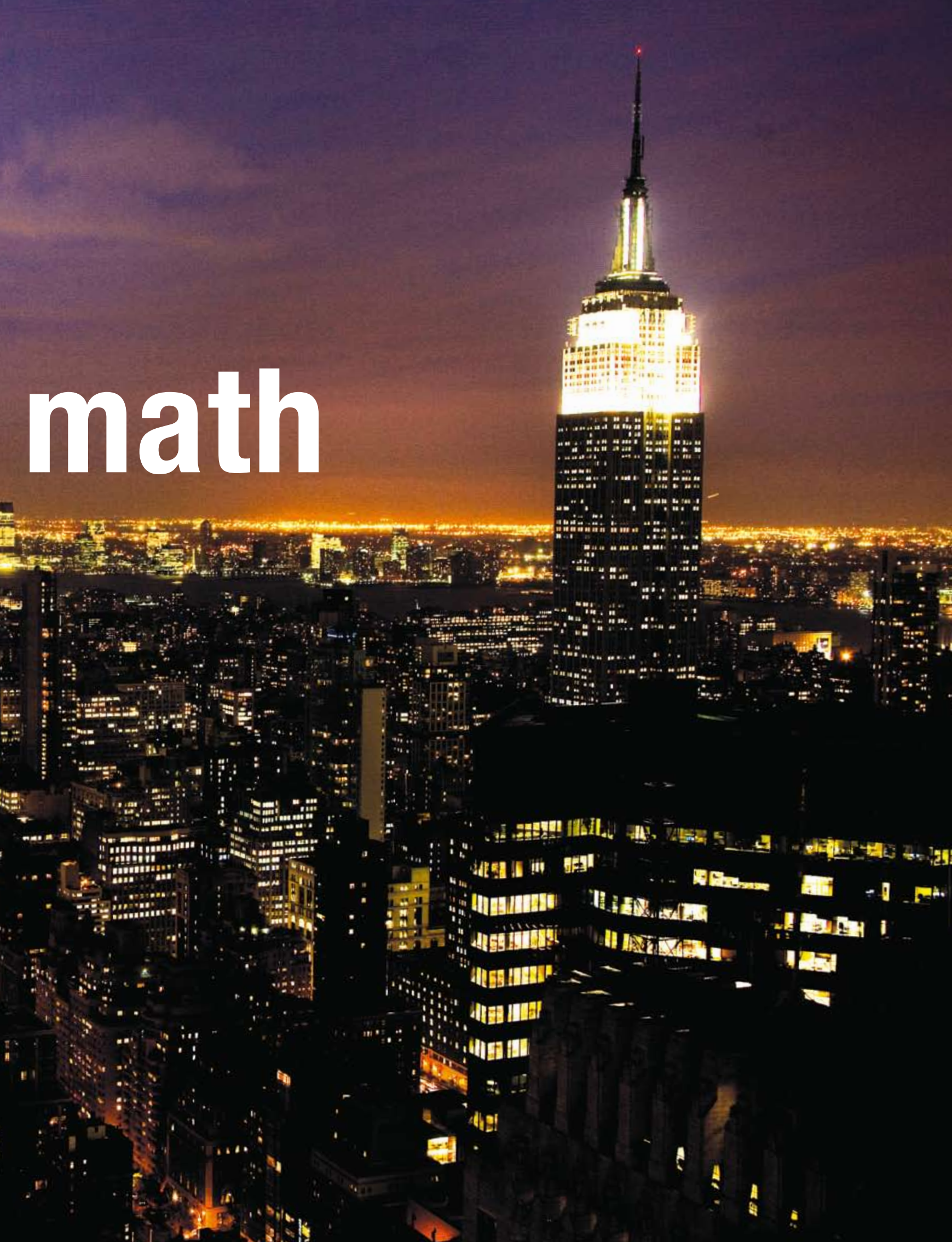
De wereld doordringen van de schoonheid en kracht van wiskunde. Het drijft hoogleraar Klaas Landsman en zijn team tot pr-stunts die het aantal wiskundestudenten in Nijmegen opzienbarend deden stijgen. Eind oktober nam Landsman de tien scholieren die het Wiskundetoernooi wonnen mee naar New York. Vier dagen wiskunde, wiskundehumor en wolkenkrabbers. Scholier Maurice: "Ik vraag me af waaraan we dit verdienen. Zijn wij echt zulke grote wiskundigen?"

Wiskunde in New York

The power of

math

Het jaarlijkse Wiskundetoernooi vormt een belangrijke factor in de toegenomen interesse in een wiskundestudie. Het toernooi werd, met promovendus Ruben van den Brink de afgelopen twee jaar als drijvende kracht, groter dan groot, met dit jaar als bijzondere klapper. Honderd teams van vijf scholieren streeden op 21 september in twee rondes voor de hoofd-prijs: een vierdaagse reis naar New York. De teams van het Stedelijk Gymnasium Breda en het Barlaeus Gymnasium Amsterdam wonnen en stonden donderdagochtend 18 oktober klaar op Schiphol. Drie van de vier leden van het pr-team – hoogleraar analyse Klaas Landsman, Ruben van den Brink en studente Dion Coumans – en wiskundestudenten Daan Wanrooy en Janneke van den Boomen gingen mee om de scholieren te laten zien wat voor hen zo vanzelfsprekend is: 'the power of math'.

Donderdag 18 oktober 1.00 PM

Verwonderd staren we naar het New Yorkse straatbeeld vanuit de bus die ons van vliegveld Newark naar het hostel aan Central Park brengt. Torenhoge gebouwen en overall waar je kijkt appartementencomplexen à la *Friends*. Gele taxi's, glanzende zwarte auto's waarin de jetset zich door een privéchauffeur laat vervoeren en, tot bewondering én ontzetting van de scholieren, ellenlange 'hummerlimousines' bevechten een plek op de overvolle straten van Manhattan. Afhankelijk van de buurt waar we doorheen rijden, snellen er massa's mannen in pak over de brede trottoirs of hangen jongeren in groepjes tegen muren aan. We zien blanke kinderen die aan de hand lopen van donkere nanny's. Eén uur 's middags hier, terwijl het in Nederland al zeven uur 's avonds is. Een tijdsverschil dat de meeste scholieren een paar uur later, hoog in de wolkenkrabber waar de bank Bear Stearns huishoudt, flink zal opbreken. Bear Stearns: een van de grootste banken ter wereld op het gebied van zakenbankieren en effectenhandel en een van de zeldzame banken die zich heeft gecommitteerd aan "the highest standards of ethical business". De scholieren schuiven aan rond een grote vergadertafel, gehuld in het pak van hun vader

Promovendus Ruben van den Brink op Times Square (l)

of anders de kerstkleding van vorig jaar en met de eerste hot-dog nog warm in de buik. Oliver Jakob, 'co-head of risk for credit trading' bij Bear Stearns, verwelkomt de nog enigszins verwaasde groep – zo werd je wakker in je vertrouwde bed en zo loop je door Wall Street, omringd door wolkenkrabbers die in films lang niet zo hoog lijken als in het echt. "De meeste mensen in deze industrie houden van nummers.

misch, vertelt hij. "I'm selling my soul for extra bank accounts, maar in feite kom ik dagelijks fantastische vindingen tegen. Het is innovatief, complex en snel. Je kunt niet voorspellen hoe je baan er over zes maanden uitziet, dat is heel stimulerend." Maar is dat dan niet stressvol, vraagt scholier Dirk. Kan: "Dat hangt van jezelf af. Je speelt natuurlijk met grote bedragen. Maar het zijn wel je eigen keuzes.

'Het gaat niet alleen om wat wiskunde voor je portemonnee kan doen'

En jullie zijn allemaal wiskundige geniën, heb ik me laten vertellen. Wij nemen mensen aan met een academische achtergrond, want zij hebben de wil tot diepgang, werken zelfstandig en zijn nieuwsgierig." Onze gastheer bij Bear Stearns, Kanwar-deep Ahluwalia (Kan), komt binnen. Het vriendelijke, Indiase 'head of risk management for Europe and Asia' is toegankelijker dan de wat stijve Oliver Jakob. Zijn baan is enorm dyna-

Voor mij is stress een stimulans. Ik geniet ervan. Ik hóef niet in het weekend te werken, ik doe dat voor mezelf, het is in mijn eigen voordeel." Scholier Stijn: "Mogen we jullie 'professional gamblers' noemen?" Oliver Jakob reageert onverwacht fel. En hij zal de komende dagen niet de laatste belegger zijn met een dergelijke reactie. "It's not gambling. In a casino people create risks that don't already exist." Heel anders dan wat er bij Bear

Stearns gebeurt, volgens hem. "Bij ons zijn de risico's er al, in het systeem, de economie. We creëren ze niet zelf, we dekken ze juist af."

Vrijdag 19 oktober 7.00 AM

"Het was een ontroerend moment", blikt Klaas Landsman terug op het bezoek aan Bear Stearns. "Het gevoel dat het ons is gelukt: we zijn aangekomen in New York en zitten meteen daarna hoog in een wolkenkrabber waar met miljarden wordt gewerkt." Die vaart is tekenend voor de dagen hier: het tempo ligt hoog, de indrukken zijn ontelbaar. Shock and awe, geheel in Amerikaanse stijl, noemt Landsman het. "Geen minuut pauze, voortdurend nieuwe informatie." En dat werkt. Hoewel er aan de vergadertafel van Bear Stearns nog rode ogen en steelse gapen te zien waren, heeft iedereen zich nu, zeven uur 's morgens na een korte nacht en een zeer lange dag, geheel aan het tempo aangepast. Het hoort bij een stad als New York, waar altijd alles doorgaat. We zitten in de metro naar ABP Investments, de volgende stop in het thema van deze reis: financiële wiskunde. Want dat is wat Landsman en de zijnen met deze reis willen bereiken: de scholieren laten zien dat succes en wiskunde hand in hand kunnen gaan. "Natuurlijk is dit een beperkte manier," zegt Landsman, "want het gaat niet alleen om wat wiskunde voor je portemonnee kan doen. Voor mij gaat het om het geluk dat wiskunde mij brengt. Maar ik denk dat geld meer indruk maakt op deze tien jongens met de gevoelige leeftijd van zestien jaar."

We worden verwelkomd in het New Yorkse hoofdkantoor van het Nederlandse pensioenfonds ABP, door de Nederlandse Werner Frohn. Frohn, die acht jaar geleden naar de VS immigreerde, is 'head of investment & information services ABP US' en speciaal voor dit Nederlandse wiskundetalent heeft hij een heel dagprogramma georganiseerd op het gebied van financiële wiskunde. Hoewel het tweede grootste pensioenfonds ter wereld (met een vermogen van 209 miljard euro) en de hoofdsponsor van

het Wiskundetoernooi en de bijbehorende hoofdprijs natuurlijk geen liefdadigheidsinstelling is. Frohn: "Het ABP sponsort deze reis om meer bekendheid te krijgen en om talent aan te trekken. We willen dat deze scholieren weten wat het ABP doet."

Werner Frohn leidt ons via ondergrondse gangen, de subway en Ground Zero naar Wall Street, naar NYMEX. Scholier Maurice blikt onderweg terug op het eerste deel van de ochtend. Hoewel enthousiast over Frohns verhaal, spreekt al dat financiële hem niet erg aan. "Alles gaat om geld en het moet altijd meer en beter. Vind ik niet zo sympathiek. Ik wil zeker niet in de financiële wereld terecht komen." Het gebouw waar handelsbeurs NYMEX – New York Mercantile Exchange – zit, huisvest ook twee originele beursvloeren. Een uitstervend soort – 80 procent van de 'business' gebeurt al met computers en over een paar jaar zal dat 100 procent zijn – waar wij nog even een blik op mogen werpen. Geen foto's, want 9/11 heeft naast twintig overleden medewerkers en een voor publiek gesloten NYMEX-museum voor een hoop angst gezorgd. De angst dat terroristen op onze foto's kunnen zien waar in het gebouw het beste een bom neergelegd kan worden. Vanachter een glaswand bewonderen we de mierenhoop die een 'trading floor' genoemd wordt. Honderden mannen krielen door elkaar, schreeuwen, bellen, steken hand of zelfs vuist op. Begeleider en wiskundestudent Daan vraagt aan gastheer John waarom we alleen maar mannen zien. John: "Vrouwelijke stemmen worden overstemd. In Chicago is het makkelijker voor vrouwen om te handelen, daar werken ze meer één op één en wordt er veel met vaste handgebaren gedaan." Over handgebaren gesproken, wordt er ook wel eens gevochten op zo'n beursvloer? John: "O zeker! Er gaat een hoop geld mee gemoeid. Er wordt geduwd, gekrabbd, zelfs geslagen..."

Vrijdag 19 oktober 14.00 PM
Na een lunch op de 66e verdieping van het Chrysler Building, waarbij Ronnie Swinkels van New Holland Capital – een zelfstandig

bedrijf dat alleen voor het ABP werkt – vertelt over beleggen in hedge funds ('hedgen' is eigenlijk het afdekken van risico's), vertrekken we naar de sluitpost van deze financiële rondleiding door New York. Renaissance Technologies, op de 35e verdieping in een wolkenkrabber op Third Avenue, achteraf voor velen een van de hoogtepunten van de reis. Renaissance Technologies is een hedge fund, een van de succesvolste ter wereld, dat alles wat maar op de beurs verhandelbaar is, koopt en verkoopt. Het principe van dit bedrijf is dat er nooit intuïtieve beoordelingen gemaakt worden, maar dat alles wat ze doen gebaseerd is op cijfers. Met statistische methodes wordt er bijvoorbeeld voorspeld wat de sojabonen zullen gaan doen. Die methodes zijn topgeheim: werknemers ondertekenen een geheimhoudingsplicht en hebben nooit bij een ander financieel bedrijf gewerkt – om lekken bij 'vriendjes' te voorkomen. Ze komen rechtstreeks uit de collegebanken of anders uit een academische carrière. Renaissance Technologies wil niet te groot worden, verstoep zich zelfs op de markt om te voorkomen dat anderen erachter komen waarom ze zo succesvol zijn. De van oorsprong Vlaamse Peter vertelt: "Dit bedrijf steekt veel tijd en energie in de kennis van haar werknemers. Dat mag niet zomaar doorgegeven worden aan derden. We doen veel onderzoek om de rest steeds een beetje voor te blijven. Om op dit niveau te blijven, moet je voortdurend nieuwe dingen ontdekken." Alle Renaissance-medewerkers komen uit de 'hard sciences': economen zul je hier niet vinden. Wiskundigen des te meer. Vandaar ook dat Landsman zijn tien scholieren aankondigde als 'de wiskundegeniën van Nederland' en hen daarmee aantrekkelijk genoeg maakte voor oprichter en president Jim Simons (vorig jaar alleen al goed voor een jaarinkomen van 1,7 miljard) om in hoogsteigen persoon een kijkje te komen nemen. Totaal onverwacht. Klaas Landsman: "Jim Simons is de personificatie van het succes dat wiskunde je kan brengen. Dankzij de kracht van zijn brein, omge-

zet in wiskundige kennis, is hij zo rijk geworden.”

De man komt binnen met een hoop bombarie: het ontzag van de aanwezige Amerikanen druipt van de muren van het vergaderzaaltje waar we zitten. De scholieren schrikken er een beetje van, het was geen van hen duidelijk wie die hele Jim Simons nou eigenlijk was. Klaas Landsman legt hem uit wat deze groep zestienjarigen in New York doet: “We try to show them the power of math, because of the lack of math students in Holland.” Miljardair Simons weet wel waar dat door komt: “It’s a teaching problem because it doesn’t pay enough. Students don’t get inspired.” Hij legt uit waarom hij zelf niet te klagen heeft over zijn inkomsten: “If you can buy it and sell it, we model it.” In wiskundige modellen die de kern vormen van het succes van Renaissance. “We trade 24 hours a day. We trade every market and every instrument that can be traded. We try to understand why people behave the way they do.”

De boodschap van Simons is duidelijk, net zoals die van alle andere verhalen die we gisteren en vandaag gehoord hebben: “Math has found its way into the world.” Scholier Wouter raapt zijn moed bij elkaar, slikt nog een keer en steekt dan zijn vinger op: “Mister Simons, do you think you need more employees in eight or nine years?” Jim Simons: “Give us your name when you’re ready.”

Vrijdag 19 oktober 8.00 PM

Na een deftig diner helemaal bovenin het Marriot Hotel aan Times Square – waarbij we langzaam ronddraaien en na het diner tweeënhalve keer heel New York en haar ontelbare flikkerende lichtjes hebben aanschouwd – splitst de groep voor het eerst op. De ene helft (de scholieren uit Breda) gaat met begeleiders Daan, Klaas en Janneke naar Toys R Us, een grote speelgoedwinkel op Times Square, de andere helft (de scholieren uit Amsterdam) gaat met Ruben en Dion op zoek naar een kroeg waar zestienjarigen gedoogd worden. Het wordt een nachtelijke tocht over de brede trottoirs en de inmiddels rustige straten. Groepjes

Uitrusten in Central Park

hip geklede New Yorkers lopen doelbewust naar die ene hippe club die wij en alle andere toeristen op straat met plattengronden en verfromfaaide kleren nooit zullen vinden. We vinden een kroeg waar wat rondjes bittere Liberty Ale worden weggewerkt – à 52 dollar per rondje – en waarbij de tongen los komen. Zo houden de Amsterdamse heren een ingewikkeld puntensysteem bij dat betrekking heeft op aantrekkelijke, passerende vrouwen, weten de aanwezige begeleiders wie er al gezoend heeft en laten de scholieren, onmiskenbaar trots, de zogenaamde ‘Lynn-tekens’ zien die klasgenoot Lynn met haar tanden in hun huid heeft achtergelaten. Victor is degene die zich momenteel haar gelukkige ‘partner’

mag noemen. Victor is ook degene die ons later die avond overtuigend in de verkeerde metro laat stappen, waardoor de kroeglopers laat en dodelijk vermoeid in het gammele hostelbed (Landsman: “Wiskunde mag dan overal aanwezig zijn, in dit hostel toch net iets te weinig.”) stappen.

Zaterdag 20 oktober 9.00 AM

Een zonnige wandeling naar Columbia University laat niet alleen de pancakes van het ontbijt en liters koffie om de vorige avond te verwerken een beetje zakken, maar brengt de groep ook wat rust. De financiële praatjes en de hevige indrukken van metropool New York versmelten tijdelijk in de brandende zon. We lopen door Harlem, door parkjes,

laten het straatbeeld op ons inwerken. Begeleider Ruben: “Deze reis is het toetje van het Wiskundetoernooi. Een mooie afsluiter. Deze tien jongens hoeven niet in Nijmegen te komen studeren, maar ik hoop wel dat we ze hebben doen inzien hoe mooi de wiskunde is, wat wiskunde te bieden heeft.” Het bezoek aan Columbia University doet voor enkele scholieren een eventuele toekomstige studie in Nijmegen in ieder geval snel vergeten. “Wát een campus”, verzucht Maurice als hij zijn blik over het in de zon badende terrein laat gaan. “Amerika riep altijd een soort weerzin bij me op, maar dit is wel heel fantastisch.” De campus van een van de oudste en beste universiteiten van de VS is een oase van rust midden

in Manhattan. Voor een dollar of 30.000 per jaar kan Maurice hier volgend jaar, na zijn vwo, terecht. Tussen de wandeling over de campus en het bezoek vanmiddag aan de Verenigde Naties, is er nog wat tijd over voor een lunch met een wiskundehoogleraar van Columbia University en enkele van zijn studenten, in een Cubaans restaurant. “Om wiskunde te bedrijven, heb je geen dure computer of telescoop nodig”, vertelt masterstudent Daan terwijl hij een stukje van zijn Cubaanse sandwich afsnijdt. “Alleen wat vrije tijd om erover na te denken. Je bestudeert niet het werk van anderen, zoals bij veel andere studies, maar creëert zelf iets. Je maakt je een uitdagend probleem eigen.” Wiskunde is iets van jezelf, mijmert hij. “Dat móet

ook, anders begrijp je het niet. Je maakt iets moois. Een mooie stelling is voor mij als een gedicht of de zonsopgang: ik raak er door ontroerd.” Ontroerd door een wiskundige stelling? “Mijn ouders hadden vroeger honden. Als kind heb ik een keer het hek opengelaten: een van de honden liep weg. Ik moest enorm huilen. En toen ‘ie uit zichzelf terugkwam, moest ik weer huilen. Door de ontlading na een enorme spanning. Het vinden van een goed bewijs is voor mij net zo’n ontlading, een ontlading van iets heel moois. Wiskunde is niet kil en afstandelijk maar persoonlijk en warm.”

Zaterdag 20 oktober 14.00 PM
Een zenuwslopende taxirit brengt ons naar het gebouw van de VN. Als een heuse wegpiraat gooit de taxichauffeur zijn stuur van links naar rechts en weer terug op de vijfbaanse Avenue of the Americas. Hij trapt veelvuldig op de rem om vervolgens weer snoei-hard op te trekken en houdt zijn hand standvastig bij de toeter. Misselijk rollen we de auto uit, om vervolgens een strenge security check in het VN-hoofdkantoor over ons heen te laten komen. Veiligheidscontroles wenen – waar het op het vliegveld misschien nog een beetje surrealistisch was om je schoenen uit te doen, gefouilleerd te worden door nors kijkende mannen en formulieren in te vullen waarop je bezweert geen terrorist te zijn, is dat inmiddels vanzelfsprekend. “You just left the United States”, vertelt de dame die ons een rondleiding zal geven, wanneer bij geen van ons een bom is gevonden en we het gebouw in mogen. “This is international territory.”

Het is een filmisch beeld, ’s nachts in de metro terug naar Central Park West, na een bezoek aan megawarenhuis Macy’s (Klaas Landsman: “de Bijenkorf tot de derde macht”) en een boottocht langs het Vrijheidsbeeld bij nacht. Het vreemde licht in de metro, dicht op elkaar gepakt op plastic stoeltjes, tussen een schimmige blanke man in trainingsbroek en een lange neger in basketballshirt, tegenover een vermoeid uitzierende zakenman

die gauw nog wat rapporten doorneemt. Terwijl een deel van de scholieren langzaam wegdommelt, pakt Maurice pen en papier en schrijft over zijn ervaring van de afgelopen dagen. ‘New York is groots in al zijn aspecten: we worden overdonderd door de grootse en megalomane

overleunen op een grasveldje in Central Park, met in de minderjarige hand een Budweiser omhuld met plastic tas om problemen met de politie te voorkomen. De scholier die eerste werd in de Nederlandse voorrondes van de Internationale Wiskunde Olympiade, naast vwo-5 bezig is met

‘Lekker is dat, maanden zijn we bezig geweest met organiseren en jij vindt het enige niet-georganiseerde het leukste’

gebouwen, we verlekken ons aan de enorme bedragen die worden verdiend door de kapitalistische beleggers. De grootste winkel, de hoogste wolkenkrabbers: wij zijn eigenlijk maar klein en nietig, ook al wordt ons constant voorgehouden dat we zulke grote wiskundigen zijn. Tijdens deze reis vraag ik me vaak af waaraan we het verdienen. Afgezien van het hotel vallen we van de ene luxe in de andere. Zijn we dan echt zo goed?”

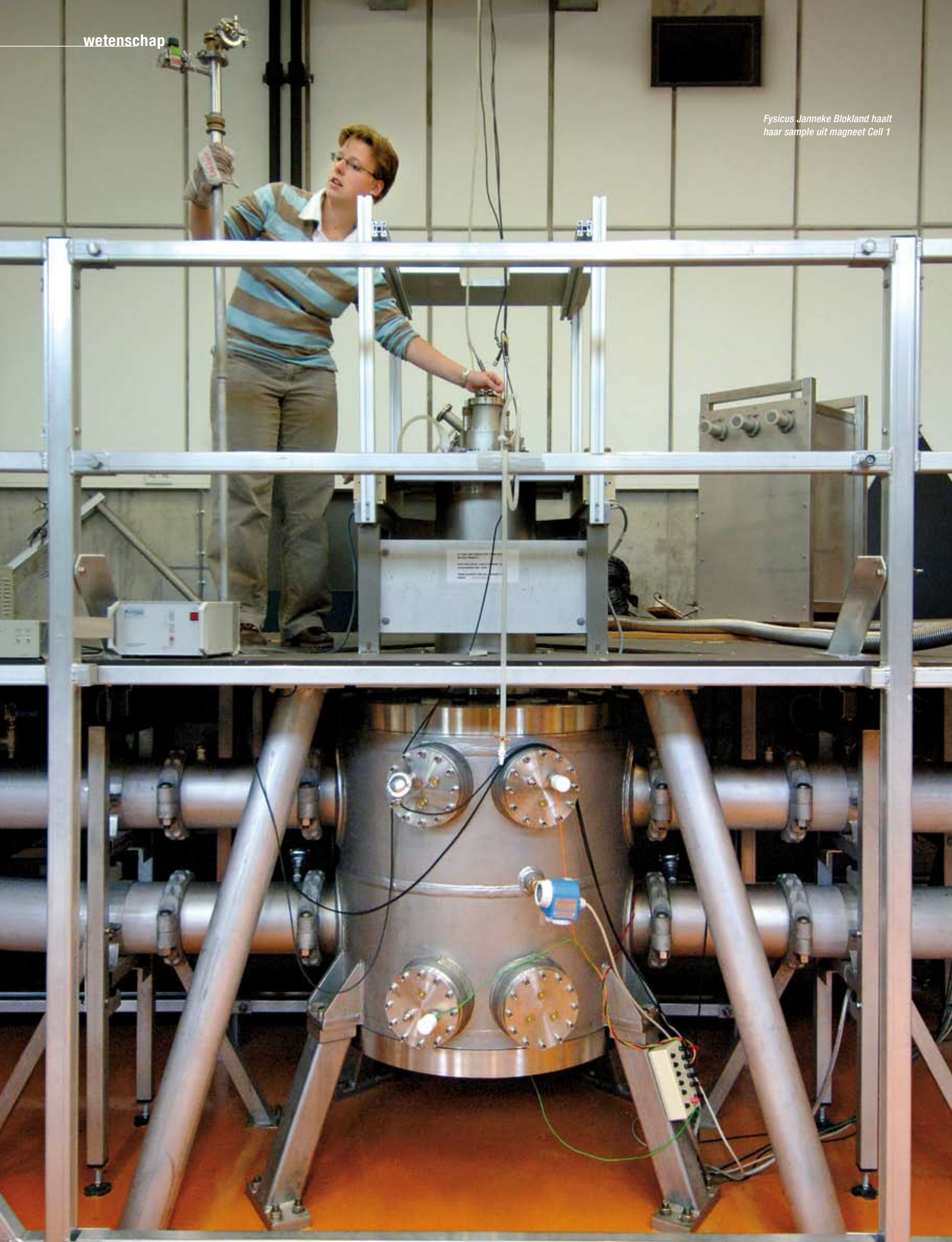
Zondag 21 oktober 2.00 PM
De laatste dag in de Big Apple begint met een ontbijt in het Beatles-restaurant en eindigt voor een deel van de groep bij het monument van John Lennon, vlakbij zijn huis en vlakbij de plek waar hij doodgeschoten werd. Terwijl een aantal scholieren door het Museum of Modern Art struint en een stel anderen de oudste speelgoedwinkel ter wereld gaat bekijken, slentert het derde deel van de groep door een zonovergoten Central Park. Na een bezoek aan het American Museum of Natural History deze morgen en het hoge tempo van de afgelopen dagen hebben de vier Amsterdammers het wel gehad met alle activiteiten en willen ze gewoon eventjes niksdoen. Lennons monument bezoeken kan er nog net af – achteraf voor Wouter het hoogtepunt van de hele reis. Dion: “Lekker is dat, maanden zijn we bezig geweest met organiseren en jij vindt het enige niet-georganiseerde het leukste.” Helemaal gemeend was het ook niet, vertelt Wouter als we relaxed achter-

zijn propedeuse wiskunde aan de UvA, na zijn bachelor naar Harvard wil en alles wat we vanmorgen in de spectaculaire Space Show in het Natural History-museum zagen “allang wist”: “Ik vond zoveel gaaf. Columbia University, de ontmoeting met Jim Simons, überhaupt om een beeld te krijgen van het bedrijfsleven hier. Je wordt hier genaaid waar je bijstaat, maar je verdient bakken met geld.” En de wiskundigen die hij deze reis heeft leren kennen: niet afschrikwekkend voor een toekomstige carrière in de wiskunde? “Wiskundigen zijn rare mensen maar ook een stuk gezelliger dan de meeste andere mensen. Ze weten zelf dat ze raar zijn en anderen mogen van hen ook afwijken van de standaard.”

Drie dagen later blikt Klaas Landsman tevreden terug. Zijn taak zit erop. Met New York als grande finale studeren er nu 34 eerstejaars wiskunde in Nijmegen. Een enorme inhaalslag vergeleken met de zeven eerstejaars in 2005, toen Klaas Landsman, hoogleraar analyse, de UvA net had verruild voor de Radboud Universiteit. Tijd voor de zo noodzakelijke rust om nieuwe ideeën te bedenken en weer echt onderzoeker te kunnen zijn. Landsman: “Wiskunde dreigde een paar geleden echt uit te sterven, in ieder geval in Nijmegen. Mijn hart ligt bij het overleven van het vak en dat is ons nu gelukt.” x

Tekst: Anne Dohmen
Fotografie: Duncan de Fey

Fysicus Jeroen Gielen onderzoekt de ordening van moleculen in Cell 2. Rechts: Het Laboratorium voor Hoge Magneetvelden

Hoge magneetvelden

In het Laboratorium voor Hoge Magneetvelden is een meting al snel uniek. Dat maakt het onderzoek in het lab zo bijzonder. Wereldwijd zijn er weinig plekken waar zulke hoge magneetvelden worden opgewekt. *Vox* liep een paar dagen mee met de onderzoekers. “Hier verlies je elk besef van tijd.”

“Ik heb één voorwaarde”, zegt hoogleraar-directeur Jan Kees Maan in het eerste mailcontact. “Noem ons géén magnetenlab. Magneten an sich interesseren ons niet. Hoe je magneten moet maken, is natuurkunde van 1900. Ons interesseert vooral wat de magneten kunnen doen, namelijk magnetische velden maken.” In het Laboratorium voor Hoge Magneetvelden, de officiële naam is High Field Magnet Laboratory, kortweg HFML, kost de wetenschap negenhonderd euro per uur. Als er een magneet aan staat, tenminste. Een magneet gebruikt maximaal 20 megawatt. Dat is evenveel als een kleine stad, zo’n twintigduizend huishoudens, per dag kan verbruiken. Maar dan heb je ook wat. Op weinig plekken in de wereld kunnen zo lang achter elkaar zulke hoge magneetvelden worden opgewekt als in dit lab. Hoge magneetvelden zijn ideaal

voor het doen van experimenten. Een hoog magnetisch veld kan de eigenschappen van materialen en stoffen beïnvloeden. Wetenschappers kunnen zo het materiaal dat ze onderzoeken beter leren kennen. En ontdekken soms onvermoede eigenschappen.

Nijmeegse fysici en chemici doen in het lab hun metingen. Maar ze komen ook van buiten. Zo’n 30 Nederlandse onderzoekers van buiten de RU en zo’n 50

à 60 onderzoekers van andere Europese universiteiten verrichten jaarlijks metingen in het HFML. De onderzoekers brengen hun eigen monster mee met de stof die ze in het hoge magneetveld willen onderzoeken. Over een gebrek aan aandacht heeft het HFML sowieso niet te klagen. Internationale filmploegen staan te trappelen om objecten te laten zweven in een van de magneten van het lab. Afgelopen week nog legde een film-

ploeg van Discovery Channel een zwevende kikker vast. Een promovenda heeft de zes magneten in het lab exotische namen gegeven, zoals Jupiter, Mars en Neptunes. Maar in de volksmond heten ze nog altijd Cell 1, Cell 2, Cell 3 enzovoort. Veel gemakkelijker te onthouden, vindt experimenteel fysicus Janneke Blokland (24), want de cijfers volgen nu de volgorde waarin de magneten staan opgesteld. Blokland, donkerblauwe sweater en beige ribbroek, is een van de tien tot twaalf onderzoekers met een eigen kamer in het HFML. Ze is nu een jaar bezig met haar promotieonderzoek naar zogenaamde quantumdots. In de kantine op de tweede verdieping van het HFML maakt Blokland een wit doosje open. Een klein, gaaf stukje spiegelscherf flonkert op de bodem. Het is een sample, een klein stukje metaal

Metten buiten kantoor tijd

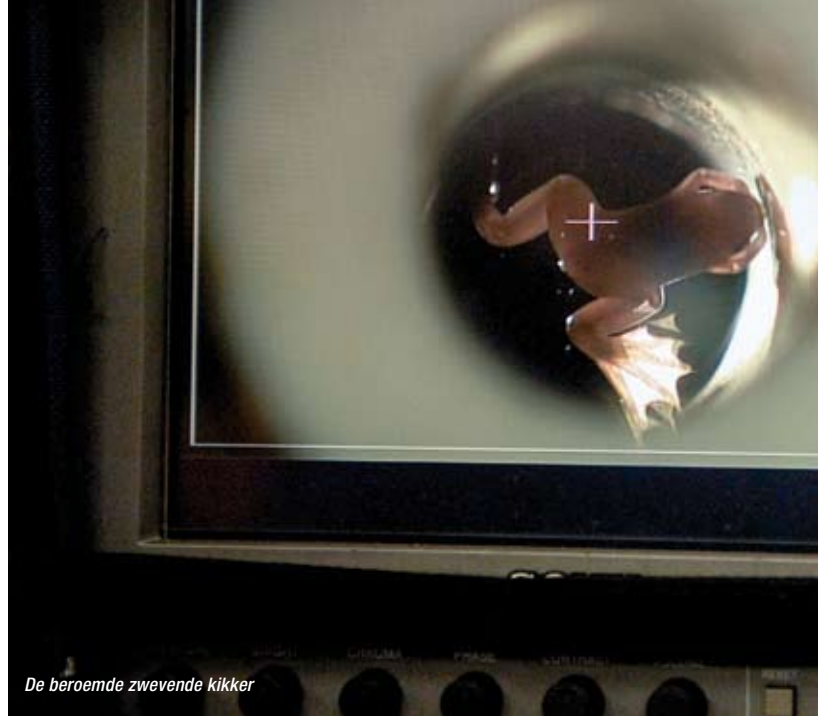
Onderzoek doen in het HFML is een continu gevecht tegen energielimieten. De universiteit heeft met de NUON afgesproken dat ze niet te veel stroom gebruikt tijdens piekuren. Dat betekent dat er tussen 10.00 uur en 16.00 uur meestal niet met de magneten gewerkt kan worden. Als de magneet aangaat in het HFML, gebruikt het lab minimaal 1 megawatt, de energie die nodig is om de magneten te koelen. De magneten worden namelijk gloeiend heet als ze draaien. HFML-onderzoekers meten daarom vooral buiten kantoor tijden, als anderen ontbijten of alweer huiswaarts keren.

met daarop atomen van de stof die Blokland onderzoekt. Het sample van Blokland bestaat uit groepjes quatumdots, in vaktermen: gekoppelde quatumdots. Een quatumdot is een deeltje dat bestaat uit tienduizend atomen. "Het bijzondere aan een quatumdot is dat het zich gedraagt als een atoom maar veel groter is", zegt Blokland. De quatumdots hebben nog geen toepassing in de industrie, maar de verwachting is dat ze ingezet gaan worden voor lasers en snellere computers. Blokland onderzoekt hoe de quatumdots reageren in een magneetveld. Om uiteindelijk meer te kunnen zeggen over de structuur van quatumdots en met name die gekoppelde quatumdots. Blokland kreeg haar sample van een collega-fysicus van de TU-Eindhoven. "Ik kwam hem tegen op een congres waar hij z'n data presenteerde. Hij had de effecten onderzocht op zijn sample in een laag magnetisch veld. Toen ik vertelde dat het me interes-

sant leek om het materiaal te bekijken in hogere magneetvelden, was hij meteen enthousiast." Zo iets is aan de orde van de dag in het HFML: andere universiteiten en onderzoeksinstituten sturen met regelmaat hun samples op met het verzoek het materiaal te onderzoeken. Blokland: "Soms willen ze meer weten over de structuur van het materiaal, soms willen ze alleen weten hoe het materiaal reageert in het magnetisch veld."

Paasei

Maandag 15.15 uur. Blokland wacht tot haar sample op temperatuur is. In dit geval betekent dat dat het sample minus 269 graden moet zijn, de temperatuur van vloeibaar helium. In de optische kamer op de tweede verdieping van het lab, speciaal ingericht voor lichtgevoelige experimenten, controleert Janneke de opstelling. In het midden staat een grote tafel met vier laserapparaten, een camera, een twintigtal spiegeltjes op pootjes

De beroemde zwevende kikker

en verder nog wat klein spul. Goed voor een slordige miljoen euro aan apparatuur, zal hoogleraar-directeur Jan Kees Maan later op de dag toelichten. De wanden van de ruimte zijn pikzwart, de gordijnen die de kamer in twee delen splitsen ook. Een nachtmerrie voor wie nog in spoken gelooft. Maar Blokland voelt zich er thuis. "Hier zit ik de helft van de tijd", zegt ze monter. Meestal zit ze alleen in het donker, soms zijn er gasten van buiten de universiteit die de apparatuur onder Nijmeegse begeleiding gebruiken. Afgelopen zomer experimenteerde ze een keer de hele nacht door. Toen ze weer voet buiten de labdeur zette, kwam de zon net op. "Hier verlies je elk besef van tijd." De metingen, daar doet ze het voor. Niets voor niets is ze experimenteel fysicus geworden. "Dat je helemaal zelf een opstelling in elkaar kan knutselen en dat je dan meet wat eerder nog nooit iemand heeft gemeten, vind ik heel speciaal." Er zijn in de wereld niet veel laboratoria waarin zulke hoge magneetvelden opgewekt kunnen worden. In Grenoble is er een, in Tallahassee, de hoofdstad van Florida, in Japan, maar ze zijn op een hand te tellen. Blokland wijst naar de grafiek op het computerscherm voor haar. "Ik weet dat ik de eerste in de wereld ben die dit ziet, die ziet hoe die gekoppelde quatumdots met elkaar reageren." Op de achtergrond klinkt het geluid van sloophammers die de laatste oude bètagebouwen neersabelen. Als het zover is, komt het

HFML oog in oog te staan met het Huygensgebouw. Als een welgevormd jonger broertje. Binnen doet het HFML denken aan een gesloten fort. Hoge zware deuren, lange grijze gangen, ijzeren trappen. Boven de deuren die toegang geven tot de ruimtes waar de magneten staan hangen gele waarschuwborden met een afbeelding van een magneet. Op de deuren zit een veiligheidsslot. Alleen de HFML-onderzoekers kennen de code. Twee meter naast de ingang van de optische kamer zit een gat in de vloer, ter grootte van een flink paasei. Door dat gat gaat Blokland 100 milliwatt laserlicht naar beneden schieten. Zo'n twee meter onder het gat, op de eerste verdieping, staat magneet Cell 1. Een zilverkleurige, dikke buis op vier poten. Precies midden in de buis hangt het sample van Blokland. "Ik schijn van bovenaf met laserlicht op het sample en daar reageren de elektronen in de gekoppelde quatumdots dan op. Aan de hand van de golflengte van het licht dat terugkaatst, kan ik dan iets zeggen over de structuur van de quatumdots."

Deuk

Beneden trekt ze twee grote metalen vaten helium weg van de magneet. "Er is wel eens zo'n vat tegen de magneet aangevallen toen die aanging. Kijk, de deuk zit er nog in." De sterkte van een magneetveld druk je uit in Tesla. De magneten in het HFML kunnen 33 Tesla aan. Ter vergelijking: thuis is een magneet hooguit 1 Telsa. Dan is het 16.00 uur.

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek
of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendaal

Het wildseizoen is begonnen

www.ru.nl/facultyclub
of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitmuntend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Opmnames voor Discovery

‘Dat je meet wat nog nooit iemand heeft gemeten, vind ik heel speciaal’

De teller staat op 13,7 megawatt. Blokland start haar meting. Het rode laserlicht schiet naar de magneet beneden. Achter de computer in de optische kamer verhoogt Blokland het magnetisch veld. De berg in de grafiek op haar scherm verschuift elke keer als ze het aantal Tesla verhoogt. “We zitten nu op 17 Tesla, dat is 19.000 ampère. Je ziet dat de piek verschuift. Je ziet dat-ie ook iets breder wordt. Dat betekent dat de elektronen een beetje uit elkaar gaan. Dat zegt weer iets over de structuur van de quantumdots.” Een half uur later kijkt Blokland voldaan naar drie gekleurde bergjes op haar scherm: een zwarte, een rode en een groene. Wat het precies zegt, weet Blokland nog niet. “Vaak begrijp je de resultaten pas achteraf, als je weer achter

je bureau zit.” Maar de meting is geslaagd, zegt ze terwijl ze de gegevens opschrijft in een groot ruitjesschrift, haar labboek. Aan de andere kant van de muur staat Cell 2, de magneet waar Je-roen Gielen (24), ook experimenteel fysicus, mee werkt. Ook Cell 2 oogt goedmoedig, maar is kleiner dan Cell 1. Het geluid van een sissende, oude verwarming in de ruimte komt van twee grote aluminiumbuizen waardoor 80 liter koud water per seconde wordt gepompt om de magneet te koelen. De achterkant van het HFML staat helemaal in het teken van het koelen. Op de begane grond staan acht lichtgrijze koeltorens. Samen brengen ze het geluid van een flinke waterval voort. “Je pompt water omhoog, laat het naar beneden vallen en tijdens de val koelt het

water af”, had Blokland eerder al toegelicht.

Anders dan Blokland werkt Gielen met organische moleculen. In Cell 2 heeft hij zojuist een sample gestopt met een oplossing uit Leuven. De moleculen zijn een paar nanometer groot. En ze hebben een bijzondere eigenschap: in een magnetisch veld richten ze zich allemaal in dezelfde richting. Ze vormen uit zichzelf kleine draadjes. Gielen onderzoekt waarom ze dat doen en hoe de moleculen geordend zitten in zo’n draadje. Het uiteindelijke doel is ‘een functionele structuur maken’, wat in dit geval betekent: een minuscule draadje dat stroom geleidt. Wil je een echt mooi draadje maken, dan moeten de moleculen staan opgesteld zoals een communistisch leger: in keurige rijen. En dat is voor moleculen een hele kunst.

Maar met het magnetische veld kan Gielen de moleculen manipuleren. “Het is in mijn geval mooi gereedschap om te achterhalen hoe en wanneer die moleculen geordend zitten. Dat kun je zonder een magneet nooit zo duidelijk achterhalen.”

Gielen plakt het kleine flesje waarin de oplossing zit, met grijze tape vast op de houder in de magneet. “Dan weten we zeker dat het vast blijft zitten.” Pas nog was hij tijdens een experiment vergeten z’n horloge af te

doen. Hij voelde de magneet trekken. “Godzijdank deed-ie het na afloop nog.”

Het plafond van de ruimte waarin Gielen onderzoek doet is minstens zes meter hoog. Ook hier zware deuren met een veiligheidsslot. Enorme aluminiumbuizen krioelen als dikke slangen over de grijze muren en het plafond. Gielen heeft niet gepoogd zijn omgeving gezellig te maken met posters of een schemerlamp. Maar hij vertoeft er graag. “Het doen van de metingen vind ik verreweg het leukst van onderzoek doen. Vooral het moment dat je de data te zien krijgt. Elke meting geeft je meer duidelijkheid over hoe de wereld in elkaar steekt.”

Plonk. Gielen schrikt op van het doffe geluid dat de hoofdschakelaar maakt. “Shit, we zijn eruit gegooid.” Hij haast zich naar de controlekamer. Op de computer daar knipperen rode lampjes. Sommige met het woord ALARM erop. “Ik heb echt geen idee wat het zou kunnen zijn”, zegt hij met zijn ogen strak op het scherm gericht. Technicus Stef Wiegers komt erbij en weet uitkomst: “De waterdruk ergens in de installatie is te laag.” Gielen, verontwaardigd: “En dat vond-ie genoeg reden om ons experiment te stoppen.”

Als hij is bijgekomen van de schrik en het waterreservoir is aangevuld, zegt Gielen met een zucht: “Zo zie je maar. Experimenten gaan nooit zoals verwacht.” x

Tekst: Martine Zuidweg
Fotografie: Bert Beelen

Relatief de beste

De kosten van het HFML zijn alles bij elkaar drie miljoen per jaar. Een schijntje als je dat vergelijkt met de geldbedragen die de andere laboratoria voor hoge magneetvelden kwijt zijn, zegt directeur Jan Kees Maan. De permanente staf van onderzoekers en technici is in de concurrerende labs veel groter. Het lab in Grenoble kost 13 miljoen euro per jaar, dat in Florida 60 miljoen en het lab in Japan 20 miljoen per jaar. Europese onderzoekers op bezoek bij het HFML zijn volgens Maan telkens weer verbaasd dat het Nijmeegse lab zo klein is en toch behoorlijk meedoet. “Als je kijkt naar het aantal publicaties in *Nature* en andere kwaliteits tijdschriften dan zijn we vergelijkbaar met Grenoble en drie keer kleiner dan Florida. Dus voor elke euro doen wij het vier tot tien keer beter.”

Doen & laten

Debat God in de Nederlandse letteren

Sinds heel leesclubbend Nederland geknield is voor het bedje met violen van Jan Siebelink, kun je niet anders dan constateren dat God met nog geen twintig paarden uit de Nederlandse literatuur te krijgen is. Zelfs Jan Wolkers werd onlangs nog postuum de door hem afgezworen hemel in geprezen. Zelf in de selectie van de AKO Literatuurprijs was God weer een onuitwisbaar thema. De genomineerde Joost Zwagerman wijdt in zijn boek uit over het godsbeeld van Gerard Reve en natuurlijk zijn er nog de kijvende A.F.Th. en Grunberg die elkaars god proberen te spelen. Reden genoeg om te debatteren over de plek van religie in de Nederlandse letteren. /AvdH

Vrijdag 9 november, Lux, 14:00 uur, met o.a. Nicolaas Matsier, Elsbeth Ety, Jacques Janssen en Ilja Leonard Pfeijffer

Concert Een eerbetoon aan Bob

Zijn erfenis bestaat niet alleen uit het op de wereld zetten van muzikanten als Damian, Stephen, Ziggy en Ky-Mani. Bob Marley heeft wel meer mensen beïnvloed. De bekendste reggae-artiest ooit staat bij menig muzikant hoog in het invloedenhokje van MySpace. In 2004 riep Rolling Stone hem nog uit tot grootste artiest aller tijden. Maar vanuit het Rastafari-paradijs moet Bob toch toezien dat er weinig beweging zit in de reggae. Wanneer Sean Paul een belangrijke vertegenwoordiger is van je muziekstijl, berg je dan maar. Als invloed is reggae nog steeds onmisbaar, al is het maar via broertje dub. De Rootsriders hebben voor alle liefhebbers een passend eerbetoon aan Marley in elkaar gedraaid. /AvdH

Donderdag 15 november, De Vereeniging, 20:15 uur, www.tribute-2bobmarley.com

Cabaret Vincent Bijlo

Het is niet heel moeilijk om een Bekende Blinde Nederlander (BBN'er) te zijn, veel concurrentie heb je namelijk niet als je Vincent Bijlo heet. En die handicap, daar kun je alleen maar voordeel uit halen als cabaretier. De nieuwste show van Bijlo heet *Mijn laatste sigaret*, omdat de roker volgens hem wordt behandeld als Wilders in de Tweede Kamer.

"Vroeger rookte ik overal. Mensen lieten mij dat doen, ze dachten waarschijnlijk: 'Ach, die jongen, hij kan er niets aan doen, hij ziet de bordjes niet waarop staat dat het niet mag.'" Bijlo is vaak goed voor een glimlach, want voor gieren en brullen is hij dan weer net niet leuk genoeg. /AvdH

Zaterdag 10 november, De Lindenberg, 20:30 uur, try-out

Concert 030303

Terwijl nu-rave bandjes de Nederlandse podia veroveren, grossiert het dj collectief 030303 (vernoemd naar een legendarische drumcomputer en het kengetal van thuisstad Utrecht) in de genres waaruit de glowsticks ontsproten zijn: acid en oldskool rave. Anders dan andere organisaties die teruggrijpen op het verleden van de elektronische vierkwartsmaat, doet 030303 dit zonder daar moeilijk en hip bij te kijken. 030303-avonden worden gekenmerkt door een melige combinatie van euforische oude en nieuwe muziek, smiley's, sirenes en hooligan toeters. Hoewel de Utrechtse dit keer geen Engelse lads meenemen zal dit aan de feestvreugde geen afbreuk doen: tijdens de afgelopen editie van Lowlands barstte de X-Ray tent bij een identieke bezetting uit zijn voegen. /CdW

Zaterdag 10 november, Doornroosje, 14/11 euro

Dolf Jansen is snel. Een snelle tong, snelle grappen en snelle benen. De schrijver, dichter, zanger, presentator, dj, hardloper en cabaretier staat op 15 november in de Nijmeegse schouwburg.

Dolf Jansen:

"I am a runner"

"Wanneer je kijkt naar mijn cv kun je zien dat ik wat moeite heb met kiezen", aldus Dolf Jansen, die duidelijk over genoeg zelfkennis beschikt. Wekelijks is hij op de radio te horen met het programma *Leuk is anders*, ook in de boekwinkel kom je zijn naam tegen, momenteel is hij op tournee met zijn theaterprogramma *Geen Oudejaarsvoorstelling* en zaterdag de achttiende kun je hem over de Groesbeekseweg zien rennen. Vox legt Dolf Jansen elf stellingen voor.

Nijmegen is de leukste stad van Nederland

"Ja, zeker op 15 november als ik er mag spelen, en drie dagen later als ik er hopelijk heel hard vandaan en zeker zo hard weer naar toe zal lopen, over een zevental heuvels ook nog. Arnhem schijnt trouwens ook wel leuk te zijn.... Sorry."

Stond ik maar elke dag voor studenten te spelen

"Ik ben erg van het gemêleerde publiek, studenten en mensen met werk, hetero en homo, vrouwen en hier en daar een man, moslims, ex-moslims, atheïsten en agnostici."

Sinds ik bekend ben, oefen ik een enorme aantrekkingskracht uit op vrouwen

"Ik heb een aantrekkingskracht op vrouwen, en andersom ook. Mijn vriendin is heel blij dat ik monogaam ben."

De Lama's doen weinig goed voor het niveau van de Nederlandse humor

"Wat mij betreft helemaal waar, maar ieder zijn meug (en dan iets met een boer en een varken en harde seks, natuurlijk)."

Ook al zou ik er tien jaar korter door leven, ik zal altijd blijven hardlopen

"Onzin natuurlijk, maar ik zal altijd blijven hardlopen."

Morrissey is God, Bruce Springsteen is de Heilige Geest en voor Snow Patrol zou ik ook op de knieën gaan

"Laat ik het zo zeggen, ik mis Michael Stipe, Bettye Lavette en Loudon Wainwright, om eens wat te noemen."

Wat gebeurt er als de kinderen van Dolf Jansen zich later tegen hem afzetten?

"Dat doen ze al, en dat lijkt me zeer te prijzen."

Bekende Nederlanders zijn de leukste mensen die er zijn

"Ze zijn vaak leuker dan onbekende Finnen, dat wel."

Kon ik maar weer anoniem over straat en concerten bezoeken

"Eigenlijk doe ik dat al, ik merk weinig van bekendheid en reacties, anderzijds, laat me met rust als het bandje speelt, of, zoals mijn actie op de radio ooit heette SHUT THE FUK UP!!!"

Ik heb wat moeite met keuzes maken, maar ik ben maar in een ding het beste, dus als een Amerikaan me vraagt wat ik voor werk doe, zeg ik:

"I'm a runner"

Dolf Jansen staat op 15 november om 20.00 uur in de Stadsschouwburg / AvdH

HotSpot uit

Wie zijn zaak nu nog 'bistro' durft te noemen, heeft lef. Bistro staat immers voor donkerbruin, stokbrood met kruidenboter en rood vlees op een ronde houten plank met afvoergoot. Kortom voor de seventies, het vage decennium waarin de Franse slag de Nederlandse publieke formuizen begon te veroveren.

Op het eerste en tweede oog lijkt het voorvoegel 'bistro', voor de merknaam Plesant alleszins aangebracht. De stoelen zijn donkerbruin en de muren donkerrood en gedecoreerd met tientallen ingelijste posters en blikken reclambordjes. En ook het voorgerecht, de Plesantplank voor twee, scoort hoog qua seventies-allure. Zes kleine voorgerechtigjes op, inderdaad, zo'n verfoeide ronde houten plank. Te weten twee mosterdsoufflés, gefrituurde uienringen, dadels met spek, pepers met roomkaas, twee gemarineerde kippenvleugels en twee vierkantjes tonijnquiche.

Bistro Plesant

Van 't Santstraat 137 • elke dag vanaf 17.00 u • T: 024-3442007

• www.bistroplesant.nl • Voorgerechten: € 3,50 – 7,50 • Hoofdgerechten: € 11,50 – 18,00 • Nagerechten: € 5,00 Wijn: € 13,00 - 21,50 per fles •

Klassiek, enigszins richting opgekalefaterde borrelhap, maar uitstekend geprepareerd. Met name de kippenvleugels ontstijgen de middelmaat, vooral vanwege de mooie carameltoets. Maar bij gang twee is het subiet afgelopen met de retrosfeer. Ik kies de kastanje-pastinaakkroketjes met avocadosaus van het weekbord. Een mooi gerecht, waarin de melige textuur en de aardachtige smaak van kastanje

en pastinaak wordt gekraakt door de krokante mantel en een opkikker krijgt van het drupje limoen in het avocadosausje. De onderliggende stukken gebakken aubergine, courgette en gele paprika hebben de perfecte beet. Anderzijds, ook met vlees weet de vanuit het souterrain operende Plesant-kok raad, getuige de botermalse lamsfilet op dikke, jamachtige vijgensaus. En hier geen friet van bintjes bij het

hoofdgerecht, maar gekruide ro-sevalaardappeltjes uit de oven. Ook het kaasbordje kan bekoren. De invalshoek is Spaans: Cabrales picos, een pittige blauw-schimmel, milde, zachtgele San Simon en wat krachtigere, goudgele Idiazabal. Met stukjes dadel in honing, een handvol noten en wat brood erbij.

Hoewel onze zinnen eigenlijk al zijn gezet, bestellen we toch nog maar de Charente-meloen op drie wijzen: in parten, als bol sorbetijs en als soepje dat zo romig en zoet is dat je het maar beter als laatste kunt oplepelen, anders vallen de twee andere bereidingen qua smaak in het niet. Plesant is open sinds afgelopen maart. Met vier bezette tafeltjes op een zondagavond zit de loop er nog niet in. Dat vinden we wat vreemd, gezien dat wat hier voor een vrij zachte prijs in een aangename setting op een prettige manier wordt opgetafeld. On a bien mangé./ Ron Welters

Snapshot

Waar is het te doen? Woensdag 17 oktober werd in Huize Heyendaal de zestigste verjaardag gevierd van Kees Versteegh, zwaargewicht binnen de sectie Arabisch. Vox dronk, vlak voor het goede nieuws over de mogelijke doorstart van de opleiding, een borrel mee met de Nijmeegse Arabisten.

Tekst en foto's: Christiaan de Wit

19.47 uur Kees Versteegh geniet met zijn partner Yola van alle aandacht. "We hebben dit jaar een waanzinnig groot aantal eerstejaars en het is fantastisch dat mijn collega's dit ondanks de enorme drukte toch georganiseerd hebben."

20.09 uur Fransje en Gert hebben hun relatie te danken aan de studie Arabisch. Gert: "De stemming op de afdeling wordt niet alleen bepaald door de huidige onzekerheden. We laten ons niet uit het veld slaan!"

20.16 uur Leon, Anneke en Henk genieten van het samenzijn met oude collega's en bekenden. Het is ook een mooie gelegenheid om Kees te steunen in barre tijden. "Maar daar weet u alles van en we willen het er niet over hebben", zegt Leon er snel bij.

CABARET AGENDA oktober + november

za 20.10 20.30 uur	KEES TORN met DOOD EN VERDERF € 11,- / € 10,-
za 03.11 20.30 uur	ONNO INNEMEE met THE BEST OF... € 11,- / € 10,-
za 10.11 20.30 uur	VINCENT BIJLO met MIJN LAATSTE SIGARET € 9,50 / € 8,50
za 17.11 20.30 uur	DROOG BROOD met DE KIP MET DE GOUDEN ENKELS € 9,50 / € 8,50
do 29.11 20.30 uur	SARA KROOS met BRIES € 9,50 / € 8,50

Ridderstraat 23 Nijmegen Centrum
Reserveren is mogelijk via:
www.delindenberg.com
of via 024 327 37 37

Steiger
Lindenberg THEATER

Valdin all-inclusive, keuze 10 voor- hoofd- nagerechten Inclusief drank voor € 32,50

Drie mooie zalen voor vergaderingen, lezingen, presentaties, jubilea's, promoties en personeelsfeesten. Ook hebben we een mooi dakterras voor recepties. Op ons terras kunt lunchen en dineren. Laat eens vrijblijvend een offerte maken.

Van Peltlaan 4
024-3556902
www.valdin.nl
info@valdin.nl

1000 proefschriften per jaar

www.ppi.nl

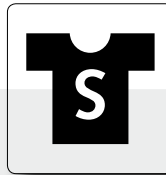
St. Annastraat 22, 6524 GC Nijmegen
Tel. 024 360 09 58, nijmegen@ppi.nl

O PORTO GRAND-CAFÉ RESTAURANT

Portugees eten en drinken

Elke dag geopend
Hertogstraat 1 (Hoek Kelfensbos)
Nijmegen, 024 - 3220498

www.restaurantporto.nl

Toppers gezocht!

Solliciteer nu als trainee bij
de Stadsregio Arnhem Nijmegen

www.traineeprogramma.nl

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

Proefschrift drukken?
www.proefschriften.nl

Printing PhD-thesis?
www.phd-thesis.nl

Proefschrift
**snel
goed
goedkoop**
10% korting
quickprint.nl
Tel: (024) 377 14 83

Wellerloo

Degelijk vrijstaand woonhuis
op unieke lokatie.

Gelegen op perceel van 1000m²
aan zandwegen en bospaden in
stiltegebied op Landgoed De Hamert
onderdeel van Nationaal Park de
Maasduinen.

Op 35 autominuten van Nijmegen.
Vraagprijs € 298.000,- k.k.
Info: www.pphvastgoed.nl/ 077-3987700

VURRUK
KULLUK

Restaurant
VURRUKKULLUK

Zoekt

Medewerker bediening M/V

Voor circa twee avonden per week

Sollicitaties uitsluitend via sollicitatieformulier op

www.vurrukkulluk.nl

universitaire masters.nl

De Masterbeurs - Jaarbeurs Utrecht Vrijdag 22 en zaterdag 23 februari

Voorlichting over alle universitaire Masters.

Bijzondere Masterclasses.

Zie: www.universitairemasters.nl

Studentenraad Actueel

FSR NWI: v.l.n.r. Jos, Yvette, Thijs, Lennert, De slinger van Foucault (gastlid), Daan, Camiel (assessor) en Ralph

FNWI: 'Neem eens een kijkje aan de overkant'

Kom eens langs bij de bèta-faculteit! Aan onze kant van de Heyendaalseweg gaat het namelijk best goed. De feestelijkheden van het tiende lustrum zijn helaas weer weggeëbt, maar dat geldt gelukkig ook voor de enorme tekorten en (bijna) voor de verrotte oudbouw. Bovendien is er in het nieuwe gebouw ook ruimte voor onderwijsvernieuwing en -verbetering.

Dat is mooi, maar als Facultaire Studentenraad (FSR) zitten we voorlopig echt niet met lege handen. Geruchten over het invoeren van de 'P-in-2 regeling' (als je je propedeuse niet in twee jaar haalt, verlies je alle EC's) spoken zo af en toe nog door de gangen en over de Huygenscolleges zijn ook de laatste woorden nog niet gesproken.

Daarnaast dient er een manier gevonden te worden om minoren in te voeren zonder dat de normale studies te verslappen. Als het zo ver is laten we het wel horen, dan kunnen jullie allemaal een kijkje komen nemen. Tot die tijd hebben we in ieder geval een hele mooie slinger waar we graag de werking van uitleggen.

Communicatie-oerwoud

Blackboard, opleidingswebsites, (digitale) prikborden en e-maillijsten; de RU kent vele communicatiekanalen, die samen een onoverzichtelijk oerwoud vormen. De USR is van mening dat dit beter kan. Meer structuur in de communicatie maakt duidelijk via welk kanaal wat gecommuniceerd wordt. Een planning in de grote communicatie- en voorlichtingsstroom tijdens de studie zou ook wenselijk zijn. Via een enquête gaan we achterhalen hoe studenten graag de informatievoorziening aan de RU zouden zien. Wanneer een verbeterde structuur een feit is, zullen de studenten beter de weg weten in het gesnoeiende communicatie-oerwoud.

Studieadviseurs

Voor advies en vragen over je studie kun je bij je studieadviseur terecht. Helaas wordt niet elke student goed geholpen. Veel gehoorde klachten zijn de onbereikbaarheid van de studieadviseur, geen antwoord krijgen op je vragen of het ontraden van het ontplooiën van extra activiteiten voor gemotiveerde studenten. Kortom, een onwenselijke situatie. In 2006 is een werkgroep gestart die deze situatie aan gaat pakken. De werkgroep heeft reeds aanbevelingen gedaan. Hoewel enkele faculteiten op de goede weg zijn, duurt het lang zulke verbeteringen door te voeren. De USR zal zich dit jaar dan ook sterk maken om overal de situatie (snel) te verbeteren.

USR Nieuwsflits

Onlangs heeft er een lunchbijeenkomst plaatsgevonden met alle Facultaire Studentenraden en Assessoren van de RU. Tijdens de bijeenkomst is er veel besproken en zijn er concrete plannen gemaakt. Zo is het idee opgevat een universitair ICT-overleg op te zetten waarin elke faculteit is vertegenwoordigd. Het doel van deze werkgroep is enerzijds om van elkaar te leren wat betreft de ICT-toepassingen op de verschillende faculteiten, zoals het gebruik van Blackboard en het opnemen van colleges op internet en video. Anderzijds streeft deze groep ernaar de universiteit van advies te voorzien omtrent ICT-aangelegenheden, zoals de digitale studiegids, SANS (het nieuwe studentinformatiesysteem dat eraan komt) en nieuwe versies/opties van Blackboard.

Tijdens de bijeenkomst is tevens naar voren gekomen dat wij als medezeggenschap meer als één naar buiten willen komen, maar dat toch duidelijk moet blijven waar de student heen kan met een specifiek probleem. Besloten is om een taskforce op te zetten om te kijken waar de 'pijnpunten' liggen en deze op te lossen zodat de structuur en de eenheid van de medezeggenschap worden verbeterd.

Studentenraad Actueel wordt u aangeboden door de Universitaire Studentenraad.

usr@student.ru.nl
www.ru.nl/usr

Voorlichtingsavond verdeling bestuursmaanden 2008/2009

Op maandag 19 november van 19.30 – 21.30 uur organiseert de Dienst Studentenzaken een voorlichtingsavond over de toetsingsronde t.b.v. de maandenverdeling 2008/2009.

In het huidige studiejaar zal de Toetsingscommissie de bestuurslast en tijdsinvestering beoordelen van:

- Studentensportverenigingen
- Gezelligheidsverenigingen
- Culturele organisaties

Ook verenigingen en organisaties die niet eerder bestuursmaanden hebben aangevraagd en/of nieuwe organisaties kunnen zich laten toetsen. Hetzelfde geldt voor besturen waarvan de tijdsinvestering voor de werkzaamheden sterk is toe- of afgenomen.

Plaats: CC3, Mercatorpad 1.

www.studentenzaken/fonds

Bezoek RSI-preventiewerkplek

Hoe ziet een goede beeldscherm-

werkplek eruit en hoe kunnen nek-, arm- en schouderklachten voorkomen worden? De Arbo- en Milieudienst heeft een RSI-preventiewerkplek ingericht. Donderdag 22 november kunnen van 12.00 – 13.00 uur werkplek te bekijken.

Bureau Huisvesting (UMC), Inrichting Design en Advies (IDEA), route 235.

www.ru.nl/amd

Radboud Reppen en Roeren: Literatuur en filosofie:

Op dinsdag 27 november organiseert de PV samen met het Soeterbeeck Programma van 20.00 – 22.15 uur de tweede editie van Radboud Reppen en Roeren:

Inschrijven is noodzakelijk: personeelsvereniging@pvru.umcn.nl, o.v.v. personeels- of studentnummer. Toegangsprijs: € 7,50 / studenten € 5,- Faculty Club Huize Heyendaal, Geert Groteplein 9.

www.ru.nl/pv/cultuur

Nieuwgezicht

Naam Erik Koelink

Leeftijd 43

Was universitair hoofddocent analyse bij de TU Delft

Is hoogleraar analyse (FNWI).

Sinds 1 september

Hoe verloopt de overstap van een technische naar een algemene universiteit?

“Een groot verschil is het wiskundeonderwijs aan ingenieurs. Dat wordt in Delft door wiskundigen gegeven. Hier krijgen economen geen statistiek van wiskundigen, maar van economen. Dat zou ik graag anders zien. Wat me positief heeft verrast is het enthousiasme van de studenten wiskunde, ze dragen echt een positief beeld uit.”

Waar houdt een hoogleraar analyse zich mee bezig?

“De standaardtaken zijn onderwijs en onderzoek, daarnaast ga ik me ook met de inhoud van de opleiding wiskunde bezighouden. Elke dag is hier verschillend: sommige dagen probeer ik mijn onderzoek op poten te krijgen, gisteren was ik voorzitter op een PR-ochtend en vandaag geef ik onderwijs – en een interview.” Het gesprek wordt onderbroken door een telefoontje. Koelink vraagt zich hardop af hoe dik zijn badkamerwanden eigenlijk zijn en of ze wel voldoende draagkracht hebben.

Aan het verbouwen?

“Ja, ik ben met mijn gezin van Oegstgeest naar Malden verhuisd. We moeten nog een keuken uitzoeken en er komt een nieuwe badkamer in. Met kerst hopen we de boel op orde te hebben. Maar het belangrijkste is dat het goed gaat met de kinderen, Marius van veertien, Lucas van twaalf en Stella van acht: zij moeten toch wennen aan een nieuwe omgeving en hun nieuwe school. Vooral Stella mist haar beste vriendinnetje, die komt binnenkort logeren.”

Algemeen

Lunchconcerten PV

26 november, 12.45-13.15 uur: pianoconcert door Peter Grimbergen.

Aula, Comeniuslaan 2

Studentenkerk

Activiteiten, Erasmuslaan 15

12 november om 19.30 uur:

Bijbel voor beginners.*

13 november om 18.00 uur: Crossroads, meal and discussion. Play the game “Clash of cultures” (Oikos).*

14 november om 19.30 uur: Taizéviering.

19 november om 19.45 uur:

Boeddh. meditatie.

22 november om 19.00 uur: Omgaan met rouw en verdriet, ism n studentenpsycholoog.*

* inschrijven bij secretariaat Studentenkerk

Kerkdiensten op zondag,

Prof. van Weliestraat 4

11 november om 11.00 uur: Luchtige visioenen. ‘Kinderen van belofte’. Patrick Chatelion Counet houdt de overweging.

18 november om 11.00 uur: Luchtige visioenen. ‘Laat je niets voorschrijven.’

Doopviering. John Hacking gaat voor.

om 17.00 uur: Anglican Church.

www.ru.nl/studentenkerk

Studenten

Stage bij de omroep

20 november van 12.30-13.30 uur informatie over stagemogelijkheden bij de publieke en commerciële omroepen en av-productie maatschappijen.

Plaats: E 2.05. Info: Clemens Wijlens, stagecoördinator Letteren, tel. 361 55 83.

Colloquium HTA

20 November van 16.00 - 17.10 uur: Marieke Mulder (major in Health Technology Assessment): en ‘Annelies Schalkwijk (major in Health Technology Assessment). G.Grooteplein 8, CIS hoorzaal OVW (route 448).

Schrijfvondens Amnesty Studentengroep

27 november en 18 december, van 19.00-20.00 uur in Studentenkerk, Erasmuslaan 15.

Soeterbeeck Programma:

Symposium over voedsel en globalisering

10 november 10.00 -16.30 uur: i.s.m. het Thijmgenootschap in de Rode Hoed, Amsterdam. Deelnameprijs is €40,-, studenten €15,-. www.ru.nl/voedsel

Lezingenreeks met rondleiding

12, 19 en 26 november: De bètacanon.

De wereld volgens natuurwetenschappers, 18.30 uur aanvang rondleiding,

lezing 19.30 uur. Huygensgebouw,

RU-studenten gratis toegang,

www.ru.nl/betacanon

De school als opvoeder?

14 november, 20.00 – 22.00 uur: Ad

Verbrugge in discussie met Jan Bransen

in Bibliotheek Mariënborg, Nijmegen,

Inschrijven is niet meer mogelijk.

Belangstellenden kunnen op een wachtlijst geplaatst worden.

www.ru.nl/adverbrugge

Cultuur op de campus

20 november: ‘Ndrmeda, country noir

22 november: Myrthe Bron, chansons

26-29 november: Wintertuin op de

campus met om Giel Beelen, Marianne

Thieme.

www.ru.nl/cultuuroopdecampus

Lezingen

Science Café Nijmegen

13 november, 20.00 uur: Debat ‘Immuun

voor kanker?’ Café van Buren, Molen-

straat 91. www.sciencecafenijmegen.nl

24ste Symposium Gezinsonderzoek

22-23 november, 9.00 uur: Jeugd en

gezin staan centraal, met bijdragen van

Minister Rouvoet, prof. Hermans en

Diekstra. www.ru.nl/congres

Lustrumviering UTN

15 november, 14.00-19.00 uur:

Feestelijke happening rond Raak

Radbouds, uitreiking prijs, Aula,

Comeniuslaan 2. www.ru.nl/utn/lustrum

Month of the UN

12 november start cursus internationale

relaties en diplomatie, 7 avonden, United

Netherlands i.s.m. Soeterbeeckprogram-

ma. www.unitednetherlands.org/motun

Lezing acupunctuur

14 november Cardioloog–Acupuncturist

Fokke Jonkman over de achtergrond en

werking van acupunctuur. Voorverkoop

(€1) via wiggeneeskunde@hotmail.com

of 13 november 12.30, hal Prekliniek,

G.Grooteplein 21.

Symposium

23 november, 10.30 uur: Looking back-

wards, moving forwards. Imitation and

canon-making in Italy and the Nether-

lands 15th and 16th centuries Spinoza-

gebouw, 2. www.ru.nl/kunstgeschiedenis

Congres Cultureel erfgoed

23 november, 10.15 uur: Oost -West:

christelijk en islamitisch cultureel

erfgoed. Aula, Comeniuslaan 2 I:

charles.caspers@titusbrandsmainstituut.nl

PAOG-Heyendaal

22 november: Ontwerpen van chirurgi-

sche instrumenten: (patiënt)veiligheid

voorop, doelgroep: beslisbevoegden van

alle betrokken geledingen zoals chirur-

gen, inkopers,

28 en 29 november, 5, 6, 13 en 21

december, Preparatie, Interventie en

Gezondheidsonderzoek bij Ongevallen en

Rampen met Gevaarlijke Stoffen (PIGOR)

23 november, Studiedag Gedragsneurologie

‘Leer- en gedragsproblemen na

schedel / hersentrauma bij kinderen’ ism

NVKN Werkgroep Gedragsneurologie van het Kind, bestemd voor: kinderartsen, (kinder)neurologen, revalidatieartsen, AVG-artsen, jeugd- en schoolartsen, kinderpsychiaters en gedragswetenschappers.

www.umcn.nl/paog

Benoemingen november

Dr. M.J.F.J. (Myrra) Vernooij-Dassen, is benoemd tot hoogleraar bij de Faculteit der Medische Wetenschappen/UMC St Radboud met als leeropdracht Psychosociale aspecten van zorg voor kwetsbare ouderen.

Dr. A.M.T. (Anna) Bosman is benoemd tot hoogleraar bij de Faculteit der Sociale Wetenschappen van met als leeropdracht 'Dynamiek van leren en ontwikkeling'.

Dr. A (Agnes) van Minnen heeft de bijzondere leeropdracht angstregulatie en behandeling van angststoornissen aan de Radboud Universiteit aanvaard.

Promoties & Oraties

12 november, 10.30 uur: promotie drs. S. Wijnhoven (FNWI) 'Small mammal - heavy metal interactions in contaminated floodplains. Bioturbation and accumulation in periodically flooded environments'.

12 november, 13.30 uur: promotie mw P. Perniss (Letteren) 'Space and Iconicity in German Sign Language (DGS)'.

12 november, 15.30 uur: promotie drs. W.L.G.M. Slenders (Letteren) 'Τραγωδία και ζουσα. Taaleigen en stijl van het Klassiek-griekse satyrspel...'

13 november, 13/30 uur: promotie drs. K. Pansters (Letteren) 'De kardinale deugden in de Lage Landen, 1200- 1500'.

14 november, 13/30 uur: promotie ir. R.O. Vogel (UMC) ; 'The assembly of mitochondrial Complex I. A product of nuclear-mitochondrial synergy'.

16 november, 15.00 uur: afscheidscollege prof. dr. A. Bruggink (FNWI) 'Chemie: van Fijn naar Duurzaam'.

19 november, 13.30 uur: promotie drs. W.V. Vogel (UMC) 'Advances in PET and multimodality imaging. With emphasis on cancer of the head and neck and liver metastases from colorectal cancer'.

19 november, 15/40 uur: promotie mw drs. L.F. de Geus-Oei (UMC) 'Characterization of malignancy with FDG-PET'.

20 november, promotie mw drs. G.W.J.A. Damen (UMC) 'Cochlear Implantation and Quality of Life Assessment'.

21 november, 10.30 uur: promotie drs. P.J.F. de Swart (Letteren) 'Cross-linguistic Variation in Object Marking'.

21 november, 13.30 uur: promotie mw drs. E.N. Blaney Davidson (UMC) 'TGF-β in osteoarthritis. Age-related loss of protective function in cartilage and player in osteophyte formation and synovial fibrosis'.

21 november, 15.45 uur: oratie prof. dr. C. Dominik (FNWI) 'Finding the unexpected'.

De Sporter van het Jaarverkiezing

Op 20 november om 22.00 uur organiseert de Nijmeegse Studenten Sport Raad (NSSR) de 'Sporter van het Jaarverkiezing'. Prijzen voor de beste studentensporters van Nijmegen en dit jaar ook voor de 'Top-sporter van het Jaar'. Tot 14 november kan op de website gestemd worden. Plaats: Café van Buren, Molenstraat 91.

I: www.nssr.nl

Concert in Soeterbeek

Op 18 november om 15.30 uur treedt de gitarist Marcus de Jong op, het tweede concert in een reeks van zes klassieke concerten in Studieceterium Soeterbeek in Ravenstein. Voorafgaand aan het concert is vanaf 14 uur een High Tea. Reserveren voor concert en voor High Tea via 0486 - 417450 of soeterbeek@dac.ru.nl.

www.ru.nl/soeterbeek.

Radboud-kerstkaart

Dit jaar zullen er geen speciale Radboud-kerstkaarten te koop zijn via het centraal magazijn of de campusshop vanwege de gestegen kosten.

In memoriam prof. dr. Albert Trouwborst

Ons bereikte het bericht dat op 17 oktober 2007 prof. dr. A. A. Trouwborst is overleden.

Prof. Trouwborst was van 1964 tot 1970 lector en van 1970 tot 1989 gewoon hoogleraar in de sociale antropologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Na een studie Indologie in Leiden en een conservatorschap van de afdeling Afrika van het Rijksmuseum voor Volkenkunde promoveerde hij in 1956 op een studie over Oost-Afrika. Hij werkte aan de Universiteit van Montréal, was buitengewoon lector aan de Katholieke Hogeschool Tilburg en verrichtte diensten voor de UNESCO.

Prof. Trouwborst verrichtte antropologisch veldwerk in Burundi en Suriname en verzorgde de opleiding en selectie van docenten volksrecht van diverse universiteiten in West- Indonesië.

Hij heeft in Nijmegen op enthousiaste en deskundige wijze vele generaties van antropologiestudenten opgeleid. Hij was een veelzijdige en inspirerende wetenschapper en een antropoloog in hart en nieren. We verliezen met hem een beminnelijke en betrokken oud-collega.

Namens de Faculteit der Sociale Wetenschappen,
mw. Prof. dr. H. P. J. M. Dekkers, decaan
mr. A. I. M. van Berkum, directeur/secretaris

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op: www.ru.nl/vacatures

Deze week onder meer:

- **Botanisch laborant (0,5 fte)**
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
- **PhD position Acoustic Reduction (1,0 fte)**
Faculteit der Letteren
- **PhD position: Project of a Hermeneutic Philosophy' (1,0 fte)**
Faculteit der Filosofie
- **PhD Student position: the Galactic population of ultracompact binaries (1,0 fte)**
Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
* Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

Colofon

Vox is het tweeweekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus:

voxcampus@communicatie.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl/vox-online

Redactie: Patricia Veldhuis (hoofdredacteur),

Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den

Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob

Goossens, Marjolein Pijnappels, Martine Zuidweg

Medewerkers: Stephan L. Borggreve, Anouk

Broersma, Gaby van Cauill, Jacqueline van

Dongen, Jaap Godrie, Alex van der Hulst, Mathieu

Jansen, Wiebke Lukker, Roel Neijts, Oscar Paling,

Bea Ros, Ilse Schuurmans, Teun Verberne,

Marieke Verweij, Ruud Vos, Ron Welters, Anna

van de Weygaert, Christiaan de Wit

Columnisten: Mgt, Peter van der Heiden

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan

de Fey, Erik van 't Hullenaar, Marco Ticheler,

Gerard Verschooten

Illustraties: Miesjel van Gerwen, Merlijn Draisma,

Michiel Vijselaar

Redactieraad: drs. R. van den Brink, prof. dr.

F. Corstens, dr. E. Denessen, dr. J. Linssen,

W. Scholten, prof. mr. P.J.P. Tak, J. de Vos

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno,

Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745,

zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox

024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten:

€ 25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: € 35,- over te maken op gironummer

2367526 o.v.v. Stg. KU Radboud Universiteit

Nijmegen Vox.

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie

Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen,

tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme MediaCenter Nijmegen

Foto omslag: Duncan de Fey

Vox Campus

Vox Campus verschijnt in Vox onder verantwoordelijkheid van de afdeling Communicatie van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie: Carin Bökkerink (coördinatie), Karen Thoms

Redactieadres: Comeniuslaan 6, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@communicatie.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week voor verschijning. De volgende Vox Campus verschijnt op donderdag 22 november.

Voor woningnood kunnen creatieve oplossingen worden bedacht. Pablo, Guusje, Sabine, Joline, Brecht, Laurien, Moniek, Giti en Joep bewonen het oude Kapucijnenklooster aan de Wolfkuilseweg.

Huisgenoten

Joline: "We wonen beneden met twaalf mensen en boven met acht."

Guusje: "Voor ons woonden hier nog maar vier monniken. De rest was overleden."

Laurien: "Toen we hier kwamen stond alles er nog: bedden met vieze oude matrassen, stoelen, potten..."

Guusje: "We hebben hele strooptochten gehouden door het huis: pakken wat je pakken kon."

Laurien: "Logisch, het zou anders toch weggegooid worden."

Giti: "Er stond zelfs nog aftershave en crème."

Brecht: "Dat hebben we wel weggegooid hoor."

Guusje: "We hadden in het begin ook een geest. Hoe heette die ook alweer?"

Laurien: "Harold de huisgeest, genoemd naar een van de monniken."

Joep: "Beneden was het meteen bewoonbaar, boven pas een paar maanden later."

Brecht: "Die eerste maanden was het koud! De verwarming deed het niet en de ketel viel steeds uit. Het was echt afzien met z'n allen."

Laurien: "Maar wel heel gezellig! We gingen met slaapzakken en kaarsjes bij elkaar zitten."

Brecht: "Doordat wij hier al eerder zaten, is een scheiding ontstaan tussen de mensen van boven en beneden."

Moniek: "Huisfeesten vieren we wel met het hele huis. Het is altijd de bedoeling dat het een heel groot feest wordt..."

Guusje: "... maar het bier is altijd te snel op. De laatste keer hadden we een tap met 250 liter bier. Om een uur 's nachts was het al op."

Joline: "Het was wel druk en gezellig."

Brecht: "Iedereen was extreem zat!"

Joline: "Joep heeft midden in de nacht nog tien boterhammen met ham gegeten voor hij naar bed ging, toch?"

Joep: "Klopt. Ik kreeg opeens een impuls dat mijn ham op moest."

Brecht: "Twee verenigingsballen hebben die avond een ruit ingetrapt, waardoor ze ruzie kregen met de huismeester. Toen ben ik er tussen gesprongen omdat het uit de hand liep."

Joline: "Geert de huismeester beschermen... Dat was lief van je."

Laurien: "Geert moet ons een beetje in het gareel houden, maar vaak is het andersom."

Brecht: "Hij is het grootste kind in huis."

Huismeester Geert illustreert de woorden van de bewoners ter plekke door trots zijn nieuwe aanwinst te tonen: een tepelpiercing. "Sommige vrouwen vinden dat geil", zegt hij, terwijl de meiden hem vol afgrijzen aanstaren. Ook de keer dat hij in een string door de gangen rende, viel niet helemaal in goede aarde (Brecht: "Uiteindelijk werd dat echt een beetje eng"). /AB, fotografie: Gerard Verschooten

Ook met je huisgenoten in Vox?

Mail naar redactie@vox.ru.nl

